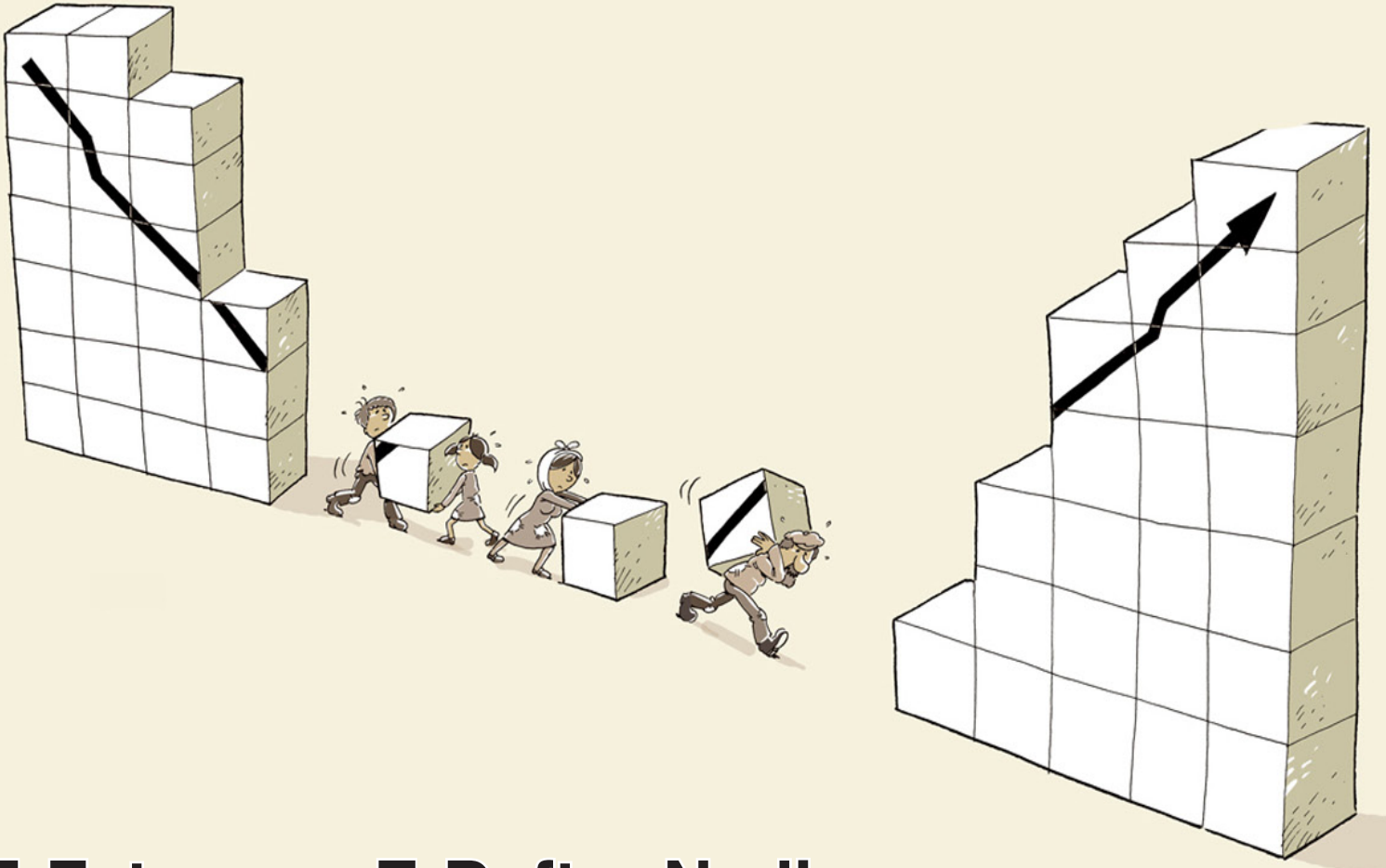

DIŞ BORCU KİM ARTIRDI

**E-Fatura ve E-Defter Nedir
ve Kim ne Yapmalı**

VİZYON BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

E-FATURA ve E-DEFTER

çözümlerini sunar

SAP, ORACLE, AXAPTA

EM Yönetim ve Danışmanlık
İşbirliği ile geliştirilmiştir.

i-GATE

efatura@vbt.com.tr

0-216-5776921

- Gelir İdaresi Başkanlığı sistemleri ile entegre çalışır.
- SAP, Oracle ve Microsoft'un ERP çözümleri ile entegre çalışır.
- Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan tebliğler, Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile uyumludur.

MEVZUAT:2011 YILI CİROLARI BELİRLENEN SINIRLARI AŞAN MÜKELLEFLERİN MUTLAK SURETLE - Elektronik fatura uygulamasına; 2013 takvim yılı (1/9/2013 tarihi itibariyle Gelir İdaresi Başkanlığı'na başvurulması gerekmektedir.)- Elektronik defter uygulamasına; ise 2014 takvim yılı (Elektronik defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 1/9/2014 tarihi itibariyle elektronik defter test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekmektedir.)

GvH BİLİŞİM
Axapta Çözüm Ortağı

Çözüm Ortaklığı talepleriniz için irtibat:
Ferhan SAYIN

vbt.com.tr

"Güvenli teknik çözümler"

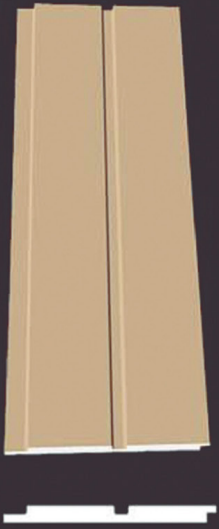

Endüstriyel tesislere ait ısı santralleri ve mekanik uygulamaları,
tesis kurma, planlama, proje yapım etüd ve fizibilite konularında faaliyet gösteren **PETEK İNŞAAT**,
25 yıllık tecrübesi, uzman kadrosu ile teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek
çalışmalarını sürdürecektir.

Demirciler Sitesi 9. Cadde No: 63 Zeytinburnu - İSTANBUL
Tel: +90 212 547 08 77 (pbx) Faks: +90 212 558 73 57
www.peteklimited.com.tr

PETEK İNŞAAT

SD 110
50 x 4 x 200 cm

SD 120
50 x 4 x 200 cm

SD 130
50 x 4 x 200 cm

SD 140
50 x 4 x 200 cm

SD 150
50 x 4 x 200 cm

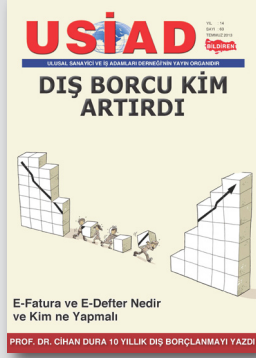
SD 160
50 x 4 x 200 cm

DIŞ CEPHE KAPLAMALARI

Yapılarınızın en iyi, en güvenilir dostu:
Sırf moda diye, dış etkenler dayanıksız ve pahalı kaplamalar, binanızın genel dokusu ile bir bütünlük sağlamıyor ise paranızı sakoğa atmıő olursunuz.

Peki nedir bu inçelikler...

Ulaő Polistren'in dış çephe kaplama malzemeleri binalarınıza görsel mükemeliğe ve dış etkenlere en dayanıklı malzeme olmasının yanısıra benzer ürünlere göre daha ekonomiktir.

Yıl: 14 Sayı: 63 TEMMUZ 2013
E-dergimiz ayda bir yayımlanmaktadır
Yaygın süreli yayın

ISSN 1304-0464

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI
DERNEĞİ

ADINA SAHİBİ:
Fevzi DURGUN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Samim UYKUSEVEN

Genel Yayın Yönetmeni
Şenol ÇARIK

Editör
Deniz TOPRAK

Görsel Yönetmen
Deniz TOPRAK

Bildiren Yönetim Yeri:
USİAD Genel Merkez:

Keskin Kalem Sok. Esen Apt. No. 6/6
Esentepe- Şişli -İstanbul
Tel: (0 212) 217 36 48
Faks: (0 212) 217 36 50
e-posta: iletisim@usiad.net
bilgi@usiad.net
www.usiad.net

Danışma Kurulu: (Alfabetik Sırayla)

Prof. Dr. Alpaslan Işıklı
Doç. Dr. Barış Doster
Prof. Dr. Emin Gürses
Prof. Dr. Eren Omay
Prof. Dr. Erol Manisalı
Prof. Dr. Gülten Kazgan
Prof. Dr. İ. Yaşar Hacısalihoğlu
Mete Akyol
Murteza Çelikel
Şefik Soyuyüce
Prof. Dr. Şükrü Sina Gürel

Prof. Dr. İ. Reşat Özkan
Dr. Necip Hablemitoğlu
Cevdet İnci
Onursal Başkan:
Kemal Özden

USİAD Denizli Şube:

Saltak Cad. No: 29 K: 6
Tel-Faks: (0 258) 264 27 28

USİAD İzmir Girişim Kurulu:

5709 Sk. No: 37 Karabağlar
Tel ve Faks: (0 232) 253 10 08
E-posta: tbayir@as-el.com.tr

Dergimize gönderilecek yazılar e-posta ile
iki sayfayı geçmeyecek şekilde
gönderilmelidir. Yazılardan yazarlar, reklam-
lardan firmalar sorumludur. Kaynak gösterilerek
alıntı yapılabilir.

8
KAPAK

Prof. Dr. Cihan DURA
AKP İktidarında Dış Borçlanma

11

HABER

200 Bine Yakın KOBİ
İcra Takibinde

18

MAKALE

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI
Hoptirınam ülkesinde Aga-
Koop'lar!

22

MAKALE

Prof. Dr. Tayfun ÖZKAYA:
Köylülerin Toprakları Şirketlerin Eline
mi Geçecek

16

MAKALE

Bırol BAŞARAN:
E-Fatura ve E-Defter Nedir
ve Kim ne Yapmalı

20

MAKALE

Su Politikaları Uzmanı
Dursun YILDIZ:
Su ve Politika

24

MAKALE

Barış DOSTER:
Cumhuriyet Ekonomisinin Öyküsü

12

Mustafa PAMUKOĞLU

Dış borçları Gezi eylemcileri mi arttırdı

**Kıbrıs Barış
Harekâtının 39. Yılı
Kutlu Olsun**

**USİAD Yönetim
Kurulu**

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üretimimiz ise düşüyor. Onlar, bizim paralarımızla kendi insanlarına daha iyi sağlık ve eğitim hizmeti, daha bakımlı kentler, daha konforlu bir yaşam sağlıyor. Bizim ülkemizde üretimin ve kazancın azalması ise, yaşam koşullarımızın her gün daha da kötüye gitmesi demektir.

USİAD

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

www.usiad.net

Prof. Dr. Cihan DURA:

AKP İktidarında Dış Borçlanma

algı yönetimidir kuşkusuz, gerçeği gizleyerek, illüzyon yaratarak...

Yaptığı sadece bu olsa, "hadi neyse" deyip geçebiliriz. Ne yazık ki değil, çünkü IMF'ye olan borç semboliktir, fazla önemi yoktur; Türkiye'nin dış borçlarının tamamı karşısında devede kulaktır. Sonra, IMF kredileri hemen her ekonomide, dışardan borç akışının kesildiği zor zamanlarda başvurulan bir kredidir. Evet, Hükümet IMF borcunu sıfırlıyor ama, devâsa başka borçlar vardır ve onlar tavan yapmıştır! AKP hükümeti kredi piyasalarından, JP Morgan, Citibank, Bank of America, Deutsche Bank gibi küresel şirketlerden borçlanarak Cum-

huriyet tarihinin en yüksek dış borçlanmasını gerçekleştirmiş bulunuyor. Asla istenmez ama, bu hükümet sayesinde ve bu gidişle, Türkiye IMF'nin kapısını yakında yeniden çalabilir.

I) AKP DÖNEMİNDE DIŞ BORÇLAR ARTTI

A) Türkiye'nin toplam dış borcu AKP'nin iktidara geldiği 2002 sonunda 130 milyar dolardı, 2012 sonunda ise 337 milyar dolar!... 207 milyar dolarlık, yani yüzde 160 bir artış!... Başka bir deyişle AKP hükümeti Türkiye'nin daha önce 80 yılda yaptığı dış borçlanmanın, neredeyse iki katını 10 yılda gerçekleştirmiş bulunuyor. Dahası var: Dış borç bundan ibaret değil.

Bir inci ile başlayalım yazımıza: "Biz göreve geldiğimizde Türkiye'nin IMF'ye olan borcu 23,5 milyar dolardı. O günden beri ödedik, şu anda 400 milyon dolar borç kaldı, bu son taksit... Önümüzdeki ay onu da ödüyoruz. IMF'ye olan borcumuz bitiyor. Bunu biz başardık, biz!"

Kim söylemiş bu inciyi? T.C. devletin başbakanı... Neden gerek gördü acaba? Siyasi rant sağlayacak da ondan. Çünkü halkımızda yanlış bir algı var: Avrupa'ya olan borcumuzu IMF borcundan ibaret sanıyor. RTE de halkın bu bilgisizliğinden yararlanıyor! Halkı aydınlatacağı, gerçekleri söyleyeceği yerde, cehaleti oya çevirmeye çalışıyor. Sayesinde Türkiye'nin dış borçlarının bittiği, sanki yeni bir döneme giriliyormuş izlenimi uyandırıyor. Bu, bir

Çünkü sıcak para da dış borç demektir. Sıcak para stoku 2012 ortası itibariyle 105 milyar dolardı. Demek ki dış borcumuz, kâğıt üzerinde görüldenden çok daha fazladır .

AKP iktidarı sadece ülkeyi aşırı borçlandırmakla kalmadı; ülkemizin topraklarını da sattı, sanayi tesislerini, telekomünikasyon kuruluşlarını, bankaları da sattı yabancılara. Limanları kiraya verdi. Bugün Türkiye Çevre ülkeleri arasında Rusya'dan sonra dünyanın en borçlu ekonomisi konumundadır. Borçlanma eğilimi gerçekten yüksektir ve giderek de şiddetleniyor. Borçlanmadaki bu aşırılığı bilhassa -tüketici kredileri dışında- aşağıda göreceğiz, özel sektörde gözlemliyoruz.

B) Kuşkusuz borçlanmanın değerlendirilmesinde toplam dış borcun GSYH'ye oranı da önemlidir: Türkiye'de bu oran 2002'de yüzde 56.2 iken, 2011'de yüzde 39.4'e gerilemiştir. Bu düşüşü bir başarı olarak yorumlayanlar çıkabilir ki pek yerinde değildir. Çünkü, birincisi, bu gösterge de dış borç yükünün ağırlık

derecesini tek başına gösteremez. Ayrıca ekonominin "ödeme kapasitesi"ne, "döviz kazanma potansiyeli"ne de bakmak gerekir. Oysa, Türkiye'nin cari açıktan dolayı döviz kazanma potansiyeli hayli zayıftır. İkincisi, TÜİK Türkiye'nin millî gelir hesaplarında birtakım oynamalar yaptı, bir kalemde milli gelir rakamını artırdı. Dış borç/ GSMH oranının azalmasında, bu istatistik rötuşun da etkisi olduğu ileri sürülebilir.

II) DIŞ BORÇ YAPISI DEĞİŞTİ

AKP döneminde borçlanma yapısında iki önemli değişim gerçekleşti: Dış borçlanmada özel sektör öne geçti, kısa vadeli borçların payı arttı.

A) AKP iktidarında özel dış borçlarda muazzam bir artış oldu. 2002 sonu itibariyle Türkiye'nin dış borç stoku 130 milyar dolar, milli gelirin yüzde 56'sıydı. Bunun 87 milyar doları (üçte ikisi) kamuya, 43 milyar doları, yani sadece üçte biri özel kesime aitti. Kamu sektörü birkaç yıl önde

olmayı sürdürdü. Yapısal değişim 2005'de başladı: Özel sektörün payı hızla artarken, kamununki azalmaya başladı. Özel sektörün, toplam dış borç stokundaki payı 2002-2007 arasında yüzde 34'den yüzde 60'a tırmandı. Bugünse yüzde 65'tir. Buna göre özel kesim borcu 2002'ye göre dört kat, toplam borç ise bir buçuk katı arttı.

Bununla beraber farklı bir açıdan bakarsak, diyebiliriz ki aslında kamunun borçlanması azalmadı; çünkü dışarıdan yüklü borçlanmalara giden banka ve finans kuruluşları bu fonları, iç borçlanma ihaleleri yoluyla yine devlete sattı; devletin dış borçlanması kamu iç borcuna dönüştürüldü. Denebilir ki AKP iktidarı dış borçlanmayı da özelleştirdi!

B) Borçlanmanın yapısında kısa vadeli borç, uzun vadeli borç ayrımı da önemlidir. Borçların kısa vadeli olması genel olarak ülke aleyhinedir. Gözlemimizi bu açıdan yaptığımız zaman bu kez kısa vadeli borçlarda da büyük bir artış olduğunu görüyoruz. Gerçekten, 2002 sonundan

bu yana geçen dokuz buçuk yılda kısa vadeli dış borçların –yani vadesi 1 yılın altında olan borçların- 5'e katlandığını belirliyoruz: 2002'de 16,4 milyar dolar... Kasım 2012'de ise 101 milyar dolar! 2002'de borçların yüzde 13'ü... Kasım 2012'de yüzde 30.5'i!... Borçların yüzde 90'ı özel sektöre ait!... Kısa vadeli borçlardaki bu muazzam artış bankalardan kaynaklanıyor ki bu da aslında şaşırtıcı değil: 2002'de 6,3 milyar, 2012'de 63 milyar dolar, 10 kat artış!...

C) Peki sebebi nedir dış borç yapısındaki bu âni değişmelerin? Özel dış borç stoku neden AKP döneminde böylesine çoştü? Ne oldu, ne değişti de böylesine keskin bir rota değişikliğine sahne oldu Türkiye ekonomisi? Benim görüşüm şudur: Türkiye'de TÜSiAD'çılar başta olmak üzere bir kısım özel girişimci, sözde "iş adamı", kolay ve havadan para kazanmayı tercih etmektedir. Üretmiyor, rantiyecilik yapıyor, oturduğu yerde, kestirmeden kasasını doldurmayı bakıyor. Peki, nasıl? Yaptığı şu: Dışarıdan,

küresel finans şirketlerinden düşük faizle kredi sağlıyor. Borçlandığı dövizleri TL'ye çevirip devlete yüksek faizle borç veriyor. Dış krediye ödediği faizle, Türk halkının sırtından aldığı faiz arasındaki farkı cebine indiriyor. Yüklendikleri bu "devâsa borç yükü" sayesinde büyüdükleri için, düşük kur politikasının da sürdürülmesini istiyorlar.

"Bu borçlar –hükümetin yaptığı gibi- özel sektörün borcudur" deyip geçemeyiz. Bir temerrüt durumunda, dış alacaklılar doğrudan doğruya devletin yakasına yapışacaktır. İkincisi, Türkiye dövizle borçlanıyor.

İster devlet, ister özel sektör olsun, sonunda bu borçları dövizle –yabancı parayla- ödemek zorundadır. Akla gelen bir diğer nokta da şu: Devlet her alandan çekildiği gibi sanki dış borçlanmadan da çekiliyor, bir bakıma dış borçlanmayı de özelleştiriyor. Bir diğer rant alanı olarak,

daha da palazlansınlar diye bizim hayırsız "para babaları"na bırakıyor.

Bütün bu olumsuzluklara rağmen AKP hükümeti pembe tablolar çizmekten geri kalmıyor; biri de Maliye Bakanı'na ait, bilimsel nesnellik adına onu da not edelim: "Devletin net bazda dış borcu kalmamıştır. Devlet olarak, kamu olarak dünyadan alacaklıyız. 119 milyar dolarlık toplam rezervimiz var. Ama devletin Merkez Bankası dahil borcu 111 milyar dolar. Dolayısıyla biz devlet olarak dış dünyaya borçlu değiliz, dış dünyadan alacaklıyız. Özel

sektörün 212.5 milyar dolar civarında borcu var. Ama özel sektörün 85 milyar doların üzerinde de dövizli varlıkları var." Yatırımları varlıkları var."

Toparlarsak AKP iktidarı döneminde Türkiye'nin dış borçlanması; Emperyalizm'in klasik sömürme modeline uygun bir seyir izlemiştir. Dış borçlanma artırılmış, borçlanmada bir kısım "rantçı" özel sektör öne geçirilmiştir.

Söz konusu model "Merit Stratejisi" olarak karşımıza çıkıyor. Bu strateji başlıca serbest ticaret, özelleştirme, yabancı sermaye, gibi silahlar içerir ki, biri de borçlandırmadır. Bu yoldan, kurban seçilen ülkeler küresel finans şirketlerine muhtaç duruma düşürülür ve o durumda tutulur. Tuzağa düşürülen ülke, kısa sürede, içinden kolay kolay çıkamayacağı şekilde borç batağına batırılır. Bu sonucun sağlanmasında en büyük yardımcıları, o ülkenin işbirlikçi kadrolarıdır, Atatürk'ün deyişiyle "dahilî bedhahlar"dır. Türkiye'nin AKP iktidarındaki deneyimi bu modele son derecede uygun bir seyir izlemiştir.

KAYNAKÇA

Esfender Korkmaz, "Dış Borçlarda Risk Var", Yeniçağ, 6.9.2012.

Türkiye, 20.12.2012.

Geniş bilgi için bakınız: Cihan Dura, "Batı'nın Merit Stratejisi", http://www.cihandura.com/eski/index.php?option=com_content&task=view&id=508&Itemid=60; "Derin Merkez'in Silahları", http://www.cihandura.com/eski/index.php?option=com_content&task=view&id=582&Itemid=60

200 Bine Yakın KOBİ İcra Takibinde

Takipteki KOBİ kredileri de aynı dönemde yüzde 11.7 oranında 749 milyon lira büyüyerek 7 milyar 140 milyon liraya ulaştı. Borcunu ödeyemeyen bireysel kredi ve kredi kartı müşterisi yurttaşların yanı sıra, vadesinde ödeyemediği banka kredileri dolayısıyla icra takibine düşen küçük ve orta boy işletme (KOBİ) sayısı da giderek artıyor.

Dünya gazetesinin BDDK verilerinden yaptığı belirlemeye göre, bankalara olan kredi borcunu ödeyemeyerek icra takibine düşen KOBİ sayısı, yılın ilk dört ayında net 21 bin 471 artarak nisan sonu itibariyle 190 bin 202'ye yükseldi. Kredi borcu yüzünden takibe düşen KOBİ'lerin 156 bin 39'unu mikro, 28 bin 224'ünü küçük, 5 bin 939'unu ise orta ölçekliler oluşturuyor.

Takipteki KOBİ kredileri de ocak-nisan döneminde yüzde 11.7 oranında net 749 milyon lira büyüyerek 7 milyar 140 milyon liraya ulaştı. Nisan sonu itibariyle mikro işletmelerin takibe düşmüş 2 milyar 813.2 milyon, küçük işletmelerin 2 milyar 68.5 milyon, orta işletmelerin de 2 milyar 258.2 milyon TL borcu bulunuyor. Bankalardan kullandığı kredi borcunu vadesinde geri ödeyemediği için takibe düşen KOBİ'lerin sayısı son bir yılda ise yüzde 21.8 oranında net 34 bin 28 arttı. Takipteki KOBİ kredilerinin miktarında da son bir yılda yüzde 29.4 oranında 1 milyar 622 milyon liralık artış yaşandı.

Nisan sonu itibariyle KOBİ başına takipteki ortalama borç miktarı 37.5 bin lira olurken, bu miktarın mikro işletmelerde 18 bin, küçük işletmelerde 73.3 bin, orta ölçeklilerde ise 380.2 bin lira olduğu belirlendi. Öte yan-

dan KOBİ kredilerinin toplam hacmi yılın ilk dört ayında yüzde 10, son bir yılda ise yüzde 29.1 artarak nisan sonu itibariyle 215 milyar 784 milyon lira oldu. Bu borcun 60 milyar 512.6

milyonu mikro, 67 milyar 533.6 milyonu küçük, 87 milyar 737.8 milyonu orta ölçekli işletmelere ait bulunuyor. Toplam KOBİ kredilerinde takibe düşme oranı nisan sonu itibariyle yüzde 3.2 olarak gerçekleşti. Söz konusu oran martta yüzde 3.1'e inmişti. Batık kredi oranının kredi hacmi en düşük ancak sayıca en kalabalık grubu oluşturan mikro işletmelerde olduğu belirlendi. Nisan sonu itibariyle batık kredi oranı mikro işletmelerde yüzde 4.4, küçük işletmelerde yüzde 3, orta ölçeklilerde yüzde 2.5 oldu.

10.6 MİLYARLIK TAKİP

Bu arada Merkez Bankası verilerine göre tüketici kredisi borcunu ödeyemeyen borçlu sayısı nisan sonu itibariyle 1 milyon 53 bin 520, kredi kartı borcunu ödeyemeyenlerin sayısı da 1 milyon 514 bin 203'e ulaştı. Buna göre bireysel kredi ve kredi kartı borcunu zamanında ödeyemeyen toplam 2 milyon 567 bin 723 kişi bulunuyor.

En son 15 Haziran itibariyle durumu gösteren verilere göre mevduat bankaları, kalkınma-yatırım ve katılım bankaları ile finansman şirketlerinin tasfiye olunacak "tüketici kredileri" ve "taksitli ticari krediler" ile bireysel ve kurumsal

kredi kartı borçlarının toplam hacmi ise 10 milyar 591 milyon TL'ye ulaştı. Buna göre tasfiye olunacak tüketici kredisi miktarı 3 milyar 736.2 milyon, taksitli ticari krediler 3 milyar 73.4 milyon, bireysel ve kurumsal kredi kartı borç miktarı da 3 milyar 781.3 milyon lira düzeyinde bulunuyor. BDDK verilerine göre nisan sonu itibariyle bankacılık sisteminin toplam 848 milyar TL olan kredi hacminde batık kredi oranı yüzde 3 düzeyinde bulunuyor. Bu da toplamda 25.4 milyar TL'lik bir batık kredi hacmini gösteriyor.

Mustafa PAMUKOĞLU:

Dış Borçları Gezi Eylemcileri mi Artırdı

sonuçları doğurmaya muktedir oldu? Bunların cevabının da verilmesi lazım.

Bakan faiz lobisini suçlarken bir itirafta da bulunuyor.”Yıllardır kanımızı emen faiz lobisi çatlasa da patlasa da geri adım atmayacağız” derken son 10 yılda da faiz lobisinin kam emdiğini de kabul etmiş oluyor. Son 10 yılda düşük kur yüksek faiz politikasını uzaylılar mı uyguladı, şaşırmamak elde değil.

Dış borçları Gezi ey-

lemcileri mi arttırdı?

2013 ilk çeyrek dış borç rakamları açıklandı. Brüt dış borcumuz 350 milyar dolar. Bunun % 68,6 orana tekabül eden 240 milyar doları özel sektöre, % 29,5 oranı ifade eden 103,3 milyar doları kamuya, 6,6 milyar doları merkez bankasına ait.

Burada ekonomiyi yönetenlere sormak lazım; 2002 de 130 milyar dolar olan dış borcu 350 milyar dolara yıllardır kuzu sessizliğinde duran halkımız mı arttırdı?

Faiz oranlarının düşmesi sadece AKP'nin değil sıcak paranın başarısıdır

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın Mersin'de yaptığı konuşmayı iyice incelediğinizde şaşıırıp kalmamanız mümkün değil. Bakan “Gezi eylemleri olması idi faizler % 2,5'a kadar düşecekti” diyor. Başbakanın gerilimi arttırmasının bu faizlerin artışında hiçbir payı yokmuş gibi konuşup, tüm faiz yükünün sorumlusunu ezici bir çoğunluğu iyi niyetli olan ve demokratik tepki gösteren gençliğe ve onların büyüklerine yıkıyor.

Mesele 3-5 ağaç meselesi idiyse neden ekonomi bu denli etkilendi? Çok sağlam bir ekonomimiz varsa üç haftalık bir eylem neden bu

Bakan " 11 yıl öncesinden her borçlanılan 100 doların 86 doları faize gidiyordu" derken faizlerin aşağıya inmesinin kendi başarıları olduğunu iddialı biçimde koyuyor.

Oysa 11 yıl önce ekonomimiz yerlerde sürünüyordu. O dönemin faizlerini karşılaştırma faizi olarak alamayız. Ekonomik krizlerin arkasından vatandaş Ahmet de ekonomiyi yönetse idi faizler mutlaka düşecekti. Küresel bir oyuncu isek bunu anlamamak mümkün değil.

Öte yandan küresel para bolluğu, sıcak para, ülkemizde ne var ne yok satılması sonucunda faizlerin düşmesi eşyanın tabiatı gereği olup biraz ekonomi okuyanların bile bileceği bir ekonomik gerçektir.

Ayrıca faizler düştü ama neyin karşılığı olduğunun hesabını yapmamız lazım.

Gelecek gelirlerin rehin bedelini ve elden çıkartılan varlıkların değerini ödenen faiz olarak değerlendirmek hiç de yanlış olmaz. Adı faiz değildir; ancak ülke ekonomisinin katlanmak zorunda olduğu bir maliyettir. Biz ekonominin ödediği genel maliyete bakarız. Bu nedenle salt faiz oranı ile tüm kayıplarımızı ve kazançlarımızı açıklayamayız.

AKP faiz oranlarının düşmesinde önemli bir rol oynamıştır. Buna başarı diyorsak başarılıdır. Ancak oynadığı rol küresel fon sahiplerinin ve dolar imparatorunun bize biçtiği roldür. Bu rolü AKP kusursuz oynamıştır. Bu nedenle kesinlikle başarılıdır.

IMF'Yİ ÜLKEDEN KOVMUŞUZ!

Ekonomiden çok anladığını iddia eden bir gazeteci "IMF'yi kovduk" derken insan hayrete düşüyor.

IMF kovulacak bir kurum değildir. Türkiye'nin de üye olduğu ve dünyada önemli işlevi olan bir kuruluştur.

Şimdi bu laflara IMF'nin patronu ABD kızısa ne olacak? FED başkanının ileriye dönük bir öngörüsü piyasaları alt üst etti ve buna biz dayanamadık. Neyimize güvenerek böyle laflar ede-

biliyoruz, anlamak mümkün değil.

LİCE OLAYININ TEMELİNDE ULUSLARARASI UYUŞTURUCU TİCARETİ VARDIR

Faizlobisine olmadık sertliği gösterenler yıllardır Kürt sorununu finansmanını sağlayan uluslar arası uyuşturucu kartellerine de sert çıkmalıdır. Barış süreci romantikliğine aldanmayalım Çünkü geride çok daha önemli ekonomik çıkarlar savaşı vardır.

FOTOĞRAF: DENİZ TOPRAK

Çiftçiye Verilen Hibe Sanayiciyi Mağdur Etti

Hibe ödemelerinin çiftçiye yapılması makine üreticilerini sıkıntıya soktu. TARMAKBİR Genel Sekreteri Selami İleri, bankaya yatırılan paraların bir kısmının haczedildiği için sanayicilerin paralarını alamadığını söyledi.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Kırsal Yatırımların Desteklenmesi Programı kapsamında, tarım makineleri alımlarında sağlanacak yüzde 50 hibe desteğinin esaslarını belirledi. Buna göre 34 yatırım konusu için hazırlanacak projelerde, gerçek kişilere 25 bin lira, tüzel kişiliklere ise 50 bin liraya kadar hibe desteği sağlanacak.

Dünya gazetesinin haberine göre uygulama ilk başladığında ödemeler doğrudan makine üreticilerine yapılırken, geçen yıldan itibaren destekler çiftçilere verilmeye başlandı. Ödemelerin çiftçiye yapılması makine üreticilerini sıkıntıya soktu. TARMAKBİR Genel Sekreteri Selami İleri, bankaya yatırılan paraların bir kısmının haczedildiği için sanayicilerin paralarını alamadığını söyledi.

34 KALEM TARIM MAKİNESİNE DESTEKLEME

Tarımsal üretimde verimliliği artırma çalışmaları çerçevesinde, kırsal yatırımların desteklenmesi amacıyla bir süredir uygulanan, makine alım hibe destekleri, 2013'te de devam edecek. Resmi Gazete'de yayımlanan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tebliği, kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlamak

için çiftçilerin makine ve ekipman alımlarını ve yerinde montajını desteklenmesini öngörüyor. Tebliğ kapsamında, anıza dikim, balyalama, fide dikim, el traktörü, çayır biçme makinesi, süt sağım ünitesi ve soğutma tankı dahil 34 başlıkta destekleme verilecek.

MAKİNE BEDELİNİN YÜZDE 50'Sİ HİBE

Hibe desteklerinden Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, tarafından oluşturulan güncel Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) ve bakanlığın diğer kayıt sis-

temlerine kayıtlı olan kişiler yararlanabilecek. Aynı şekilde tarımsal amaçlı kooperatifler, birlikler ve bunların üst birlikleri de program için başvuruda bulunabilecek.

Programa katılanlar, proje bedelinin yüzde 50'sini kendileri ödeyecek, kalan kısmı için hibe desteği alacaklar. Hibe esas yatırım tutarı, gerçek kişiler için mal başına 50 bin lira, tüzel kişilikler için ise mal başına 100 bin lirayı geçemeyecek. Ancak tarımsal birlikler ve üst birlikleri, 100 bin liralık yatırım tutarı kadar birden fazla süt soğutma tankı alabi-

lecek. Mallar için destekleme miktarları, hazırlanan referans fiyat listesinde yer alan rakamlar uyarınca belirlenecek. Üretim tarihi 2012 yılı öncesinde olan makine ve ekipmanlar desteklenmeyecek.

Desteklemelerden yararlanmak isteyenler 20 Temmuz'a kadar tarım il veya ilçe müdürlüklerine başvuruda bulunacaklar. Başvuruları kabul edilen yatırımcılar, 10 gün içinde il veya ilçe müdürlükleri ile hibe sözleşmesi imzalayacaklar. Sözleşme imzalandıktan sonra satın alma aşamasında hibeye esas makine ve ekipmanın marka ve modeli değiştirilemeyecek. Başvuru sahipleri, malını alıp ödemeyi yaptıktan sonra, fatura ve teslim belgesi ile birlikte il-ilçe müdürlüklerine başvuracaklar. Ödemeler, kimlik numarası karşılığında Ziraat Bankası'ndaki hesaplara yatırılacak. Destekleme kapsamında alına mal ve ekipmanlar 2 yıl içinde satılamayacak

“PARA BİZİM ELİMİZE ZOR GEÇİYOR”

Tarım makineleri alımında devletin hibe desteği uygu-

lamasının başladığı günden geçen yıla kadar ödemeler hep makine üreticilerine yapıldığını belirten TARMAKBİR Genel Sekreteri Selami İleri, geçen yıldan itibaren ödemelerin doğrudan çiftçilerin banka hesabına yatırılmaya başladığını bildirdi. Bazı borçlu çiftçilerin bankaya yatırılan paralarının haczedildiği için makine sanayicisine ödeme yapılamadığını ifade eden İleri, bazı sanayicilere ise yatırılan paraya uygulanan yüzde 4'lük stopaj kadar eksik ödeme yapıldığını aktardı. Bu konuda sanayicilerin sıkıntılarını TARMAKBİR'e ilettiklerini söyleyen İleri, “Parasını alamayan sanayiciler bunun takibini de yapamadılar. Çünkü bir köyden herhangi birisine haciz uygularsanız, o köye bir daha satış yapamazsınız” dedi.

“AÇIKLAMA ÇOK GEÇİKTİ”

Bu yıl destekleme kararının geç açıklandığını ve sürelerin de çok kısa olduğunu ifade eden Selami İleri, “Destekleme bütçesi belli değil. Tarım makinelerinin seri üretimi yapılamıyor. Yani üretime ancak sipariş geldikten sonra geçilebiliyor ki bu durum

bazı makinelerde 6 ayı bile buluyor. Oysa tebliğde 25-30 günlük süreler verilmiş” şeklinde konuştu.

TEBLİĞ KAPSAMINDA DESTEKLENECEK YATIRIMLAR

Anıza doğrudan ekim makinesi, arıcılık makine ve ekipmanı, balıkçı gemilerinde soğuk depo, balya makinesi, biçer bağlar, biçerdöver ürün hasadında kullanılan GPS ve dane ölçer, canlı balık nakil tankı, çayır biçme makinesi, çeltik fide dikim makinesi, çiftlik gübresi dağıtma makinesi, dal parçalama makinesi, diskli tırmık, el traktörü, fındık toplama makinesi, file sisteminin kurulması, güneş kolektörü, mibzer, motorlu tırpan, pamuk toplama makinesi, pancar söküm makinesi, patates söküm makinesi, pülverizatör, sap parçalama makinesi, sap toplamalı saman makinesi, silaj makinesi, sıra arası çapa makinesi, su ürünlerinde buzlama makinesi, su ürünleri için kuluçka dolabı, süt sağım ünitesi ve soğutma tankı, tambur filtre, taş toplama makinesi, toprak frezesi, yem hazırlama makinesi, zeytin hasat makinesi.

E-Fatura ve E-Defter Nedir ve Kim ne Yapmalıdır

Birol BAŞARAN

YASAL ZORUNLULUK TARAFI

14/12/2012 tarihli resmi gazetede yayımlanan 421 sayılı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile aşağıda belirtilen mükellefler için e-fatura ve e-defter kullanma zorunlu hale gelmişti.

1 - Madeni yağ lisansına sahip olanlar ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 25 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar,

2 - Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları (tütün mamulleri, alkollü içecekler ve kolalı gazozlar) imal, inşa veya ithal edenler ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 10 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar.

Yani Gelirler İdaresi Başkanlığı bir yerden bir çizgi çizdi ve bunun bir tarafında kalanlar artık e-fatura kullanacaklar diyor.

FİRMALAR NE YAPMALI

Öncelikli olarak zorunluluk kapsamına girip girmediğinizi belirlemeniz gerekiyor. Eğer zorunluluk kapsamına giriyorsanız 1 Eylül 2013 tarihine kadar Gelir İdaresi Başkanlığına başvuru yapmalısınız.

E-defter için ise ilgili tarihten önce uyumluluk onayı almış

bir yazılım olarak başvurmalı veya 1 Eylül 2014 tarihinden önce kendi yazılımınız için uyumluluk onayı testlerini başarılı ile tamamlamış olmalısınız.

Peki, zorunluluk kapsamına giriyor musunuz?

Son gelişmeler ışığında Türkiye'deki firmaların büyük bölümüne artık e-fatura ve e-defter uygulamasına girmek zorunluluğu getirilmiştir.

AKARYAKIT FİRMASINDAN MAL ALDINIZ MI?

2011 yılında brüt 25 Milyon TL'den fazla satış hâsılatı olan firmalar, örneğin bir akaryakıt firmasından 2011 yılında (bu akaryakıt firması madeni yağ lisansına sahip bir firma ise) bir depo yakıt almışsa dahi artık e-fatura ve e-defter uygulamasına geçmek zorundadır. Dikkat çekilmesi gereken husus madeni yağ lisansı sahibi firmadan sadece madeni yağ değil, herhangi bir mal alınsa dahi zorunluluk kapsamına girmiş olunuyor.

Yani Shell'den benzin ya da bir selpak alsanız dahi cironuz yüksekse kapsama girdiniz demektir.

KOLALI GAZOZ, SİGARA VEYA ALKOLLÜ İÇECEK İMALATÇI / İTHALATÇISINDAN MAL ALDINIZ MI?

Aynı şekilde, 2011 yılında 10 milyon TL'den fazla satış hâsılatı olan firmalar, eğer

Devlet büyük bir dönüşümün düğmesine basıyor. Aslında bastı bile. Şu ana kadar kâğıt üzerinde dönen tüm muhasebe kayıtları kademeli olarak elektronik ortama geçiyor. Ve geçiş zorunlu. 'Geçmeyip bekleyim' deme şansınız yok. Bu tüm şirketlerin hayatında köklü değişikliklere neden olacak. Adeta sessiz bir devrim olacak. Yeni bir çağ başlayacak.

E-DEFTER

bir kolalı gazoz, sigara veya alkollü içecek imalatçısı ya da ithalatçısından 2011 yılında mal aldıysa artık e-fatura ve e-defter uygulamasına geçmek zorundadır. Dikkat çekilmesi gereken husus, bu firmalardan sadece sigara veya alkollü içecek değil, herhangi bir mal alışında dahi zorunluluk kapsamına girmiş olunuyor.

PEKİ, DEĞİŞİKLİK FİRMALARA NASIL YANSIYACAK?

Elektronik fatura uygulamasından yararlanan mükellefler, birbirlerine yapmış oldukları mal teslimi veya hizmet ifaları için elektronik fatura düzenlemek zorundadırlar. E-fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcılar Eylül 2013 itibariyle artık kendi aralarında kâğıt fatura düzenleyemeyeceklerdir.

Dolayısıyla binlerce firma bu sisteme zorunluluk kapsamında gireceği için, artık o firmalar kendi aralarında kâğıt fatura düzenleyemeyeceklerdir. Elektronik fatura olarak düzenlenmesi gerektiği halde kâğıt olarak düzenlenen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılacaktır.

www.efaura.gov.tr adresinde bu konuyla ilgili birçok açıklayıcı bilgi bulunmaktadır. Burada kayıtlı kullanıcıların listesi de vardır.

Eğer her iki şirket de zorunluluk kapsamında ise artık bu 2 şirket birbirlerine kâğıt fatura kesemezler. Muhakkak e-fatura kesmek zorundalar.

SONUÇ

E-fatura ve e-defter şirketlerde köklü değişikliklere sebep olacak. O yüzden;

- 1) Firmanız bu kapsama giriyor mu diye kontrol edin.
- 2) Eğer giriyorsanız mutlaka konu hakkında bilgi toplayın. (internet üzerinden ve seminerlerden).
Örneğin 19 Temmuz'da PWC'nin bu konuda bir semineri var. Link; <https://www.okul.pwc.com.tr/Egitimlerimiz/E-Defter-ve-E-Fatura-Uygulamalari/11737/973#>
- 3) Bir yazılım edinin ve mevcut sistemlerinizle entegre hale getirin.
- 4) Tüm bu geçişi bir "tehdit" olarak değil de bir "fırsat" olarak algılayın. E-defter ve e-fatura size verimlilik kazandıracak ve maliyetlerinizi düşürecek fırsatlar sunmaktadır.

MÜKELLEF FİRMALAR UYGULAMAYA NE ZAMAN GEÇMELİLER?

	Ne Zaman	
E Fatura	2013 takvim yılı	1/9/2013 tarihi itibariyle Gelir İdaresi Başkanlığı'na başvurulması gerekmektedir.
E Defter	2014 takvim yılı	Elektronik defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 1/9/2014 tarihi itibariyle elektronik defter test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekmektedir.

Hoptirinam ülkesinde Aga-Koop'lar!

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI

“İlkçağlarda mı, ortaçağlarda mı, yeniçağlarda mı bilinmeyen bir zamanda... Avuç içi gibi bilinen bu yeryüzünün bilinmeyen bir yerinde açları toklarından çok, düşünenleri konuşanlarından az bir ülke varmış. O ülkede yaşayanlar bolluk içinde darlık, varlık içinde yokluk çekerlermiş. Başları önlerine eğik, bakışları içlerine dönük, gönülleri dışarıya kapanık yaşar giderlermiş.”

Bu giriş cümlesi benim değil. Türkiye'nin yetiştirdiği en yurtsever yazarlarından biri olan Aziz Nesin'in "Memleketin birinde-Hoptirinam" öyküsüne ait.

Benim de bildiğim böyle bir Hoptirinam Ülkesi var. O ülkede yaşayan kentliler gibi köylüler, çiftçiler

de bir yandan üretir, ürünleri para etmeyince varlık içinde yokluk çekerlermiş. Köylülerin yoksulluğu en yüksek düzeyde imiş.

HOPTİRİNAM ÜLKESİNDE ÇİFTÇİLERİN, KÖYLÜLERİN DURUMLARI NASILMIŞ?

Çiftçilerin büyük bir çoğunluğu, ürettiklerini değer fiyata pazarlayamadıkları için bankalardan ve kooperatiflerden aldıkları kredileri, faizleriyle birlikte ödeyemez durumdaymış.

İcralık duruma gelen köylüler borçlarını ödeyemediklerinden cezaevine girmek için de sıraya giriyorlarmış.

Çay parası bulamayan köylüler ceplerine iki yumur-

ta koyup kahveye çıkıyor ve takas yapıyorlarmış. Takas ekonomisi hortlamış durumdaymış.

Köylüler, hal tüccarlarının ve fabrikaların kölesi olmuş. Sebze-meyve üreten üreticiler hal tüccarlarına için çalışıyorlarmış.

Süt alım fiyatlarını da büyük süt fabrikalarında para babaları belirliyor, yem fiyatları artarken fabrikalar süt alım fiyatlarında indirme yapıyorlarmış.

Yoksullaşan köylüler, hastalarını hastaneye, doktora götüremez olmuşlar. Sağlık işi de, şeyhlerin, şihların kurdukları örgütlere havale edilmiş.

İflas eden köylüler çiftçiliği bırakıyor, şehirlere kaçıyorlarmış. Özellikle

genç köylülerde bu durum daha yüksek oranda yaşanıyormuş.

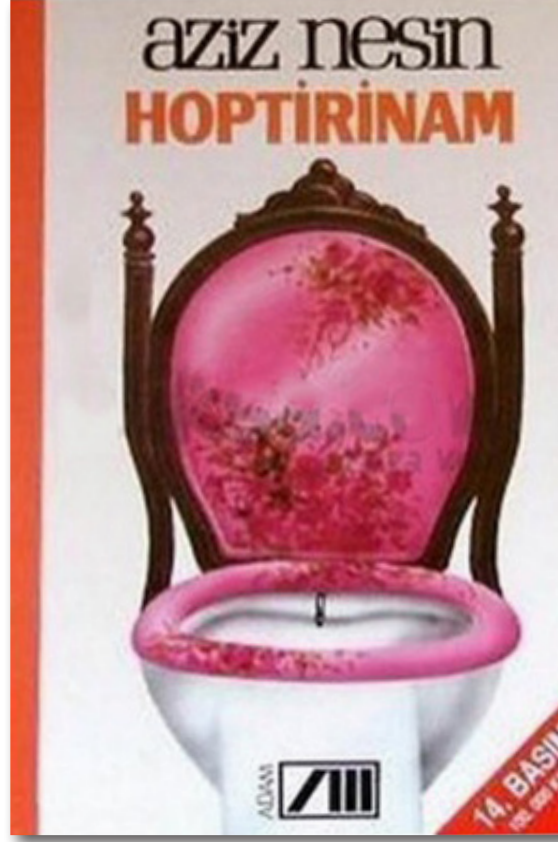
Şehirlerde en yoksul semtleri köylüler oluşturuyormuş. İş gücü olmayınca da kömür ve bulgur için oy satışları geçerli olmuş. Sadaka kültürü, sadaka ekonomisi ve sadaka seçimleri diye yeni terimler ortaya çıkmış.

HOPTİRİNAM ÜLKESİNDE, AGA-KOOP'LAR!

Hoptirinam ülkesinde yaşayan saf, ancak namusunu kaybetmeyen bir müderris bu doğrultuda masal gibi iki örnek olayı başkalarına anlatmış.

Birincisi şu imiş. Hoptirinam ülkesinde süt üreten çiftçiler kan ağlarken, zürra ile ilgisi olmayan tacirleri, bezirganları, o ülkenin medreselerinde ders veren kimi müderrisleri ve göstermelik olarak çağrılan kooperatifçileri, o ülkenin gavur olarak(!)nitelenen şehrin

beş yıldızlı hanlarında mı desek,on yıldızlı hanlarında mı desek bir araya gelecek süt ve tarım zirveleri

yapıyorlarmış. Süt ile ilgili konsey temsilcilerinin de katıldığı han toplantılarında üreticiler nasıl para kazanır

diye timsah göz yaşları da döküyorlarmış! Bir akılsız(!) gazeteci de çıkıp "Üretici Nerde?" diye bu durumu eleştiriyormuş.

İkincisi de ilginç. Hoptirinam ülkesinin Ora diye nitelendirilen bir bölgesi varmış. Ora Bölgesi'nde ağalar, beyler neredeyse bölgenin bütün topraklarına egemenmiş. Bu durum giderek kimi safların eleştirisine uğrayınca, yeni bir düzen ortaya çıkmış. Yeni düzende, ağalara, beylere kooperatif kurduymuşlar ve başlarına geçirmişler. Böylelikle dünyanın hiçbir bölgesinde gözlemlenmeyen bir kooperatifleşme modeli ortaya çıkmış. Buna, kimi akıllı evvel saf kişiler "Aga-Koop" adını vermişler.

Şimdi, Ora Bölgesi'nin yoksul köylüleri, Aga-Koop adı verilen kooperatifin kağıt üstünde eşit(!)ortakları olarak eskiden olduğu gibi boğaz tokluğuna yaşamaya devam ediyorlarmış.

USİAD

WEB SİTEMİZ YENİLENDİ

Derneğimizin bütün yayınlarına

www.usiad.net

sitemizden ulaşabilirsiniz.

Su Politikaları Uzmanı Dursun YILDIZ:

Su ve Politika

“Su politikalarını” teknik ve politik bölümler olarak ayırmak mümkündür. İşin teknik tarafına bakıldığında evrensel bilim ve mühendislik kuralları işler.

Politika'ya geldiğimizde ise bu açıklık görülmez. Örneğin “politika” ülkemizde hem “policy” hem de “politics” şeklinde iki anlamlı bir kelime olarak kullanılır. “Policy” aslında bir iş konusunda ne yapılacağı ve bunun nasıl yapılacağı şeklindeki hareketlere denir. Ancak “politics” dendiğinde ise bunun temel siyaseti yani temel prensiplerini belirleyen felsefesi anlaşılır.

Aslında Politika (Politics), Antik Grek Uygarlığı'ndan bu yana insana-özümlü bir toplumsal sistemin temel prensiplerini belirleyen felsefe dalı olarak da tanımlanmaktadır.”Politics” esas olarak bir işin nasıl yapılacağını gösterir.

Su konusuna dönersek bu ko-

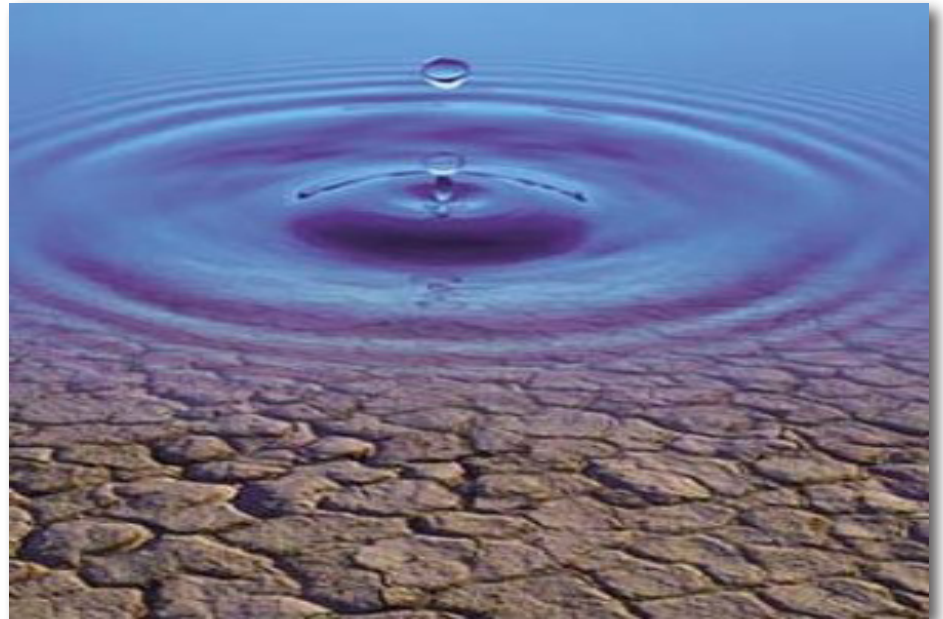
nunun teknik boyutunda, teknik politikasında (policy) çok fazla “politics” olmaz. Ancak yönetim kısmına gelince bu işi kimin, nasıl, hangi kurallara uyarak yapacağı ve bundan kimin ve nasıl yararlanacağı hususları bir politika yani “politics” konusu olarak ortaya çıkar. İşte burada “su ve politika kavramları” daha çok insanların günlük su ihtiyaçlarına ulaşması alanında birbirlerine yaklaşır ve yaşama hakkı açısından belirleyici bir özelliğe sahip olur.

Özetle , “politics” bir işin yapılma yolu, “policy” ise bir işin yapılma yöntemi veya bir konudaki hareket tarzıdır. Bir diğer deyişle “Policy” bir politik teorisinin veya felsefenin (politics) pratiğe geçirilmesi için bulunan uygulama yöntemidir. Bu kavramlardan yola çıkarak ve İngilizce deyimleri kullanarak; Türkiye’de Su yönetiminin “yapılma yöntemi” konusunda bir politikanın (Hydro –Politics ‘in) var olduğunu söyleye-

biliriz. Ancak bunun uygulama yöntemlerinde ise hala (Hydro-Policy) birçok eksiklikler olduğunu da görürüz.

POLİTİK FELSEFE

Yukarıda da belirtildiği gibi bir ülkenin pratik politikasının (policy) amaçlarını ve uygulama yolunu belirleyen şey politik felsefedir (politics). Politik felsefenin temel işi, özel politik problemleri çözmek değildir. Politik felsefe: olayların genel eğilimini belirleyen, bu eğilimin sebeplerini bulup, sonuçlarını kestiren; temel toplumsal problemleri teşhis edip çözüm öneren soyut bir teoridir. Mesela, politik felsefe (Politics), “Siyasi yönetimler hangi malların fiyatını hangi yöntemlerle tesbit etmelidir?” gibi sorulara cevap aramaz; önce siyasi yönetimlerin böyle bir hakka sahip olup olmadıkları sorusunu cevaplandırır. Yani bu işin yapılma yolunu sorgular ve belirler.

SU (VE) POLİTİKA

Su ve politika arasındaki ilişkinin anlaşılabilmesi için bu iki kelimenin anlamlarından başlayarak konuyu incelemek uygun olacaktır. Bu kelimelerden su için açıklanacak bir şey yoktur. Ancak bu suyun doğal su kaynağı mı yoksa yapay su üretimi mi olduğu ,bu konu politika ile ilişkilendirildiğinde önem taşımaya başlayacaktır. Bu nedenle bu konuyu kaydederek “Politika” yukarıda açıkladığımız “politics” kelimesine geçelim

Politikanın hepimizin kafasında bıraktığı imaj gibi çok sayıda, değişik ve farklı anlamları vardır

- Politika her şeyden önce bir yönetme sanatı veya bilimdir, yani siyaset bilimidir.

- Hükümet/devlet icraatlarını etkileme, değiştirme veya yönlendirmek işidir.,

- Devlet yönetimini veya kontrolü ele geçirme ve elde tutma bilgisi veya sanattır.

- Bireyler ve gruplar arasında güç ve liderlikle ilgili olan rekabettir.

- Birtakım maharet ve hünerlerle, çoğu kez dürüst veya ahlaki olmayan şekilde uygulamalarla karakterize edilen etkinliklerdir.

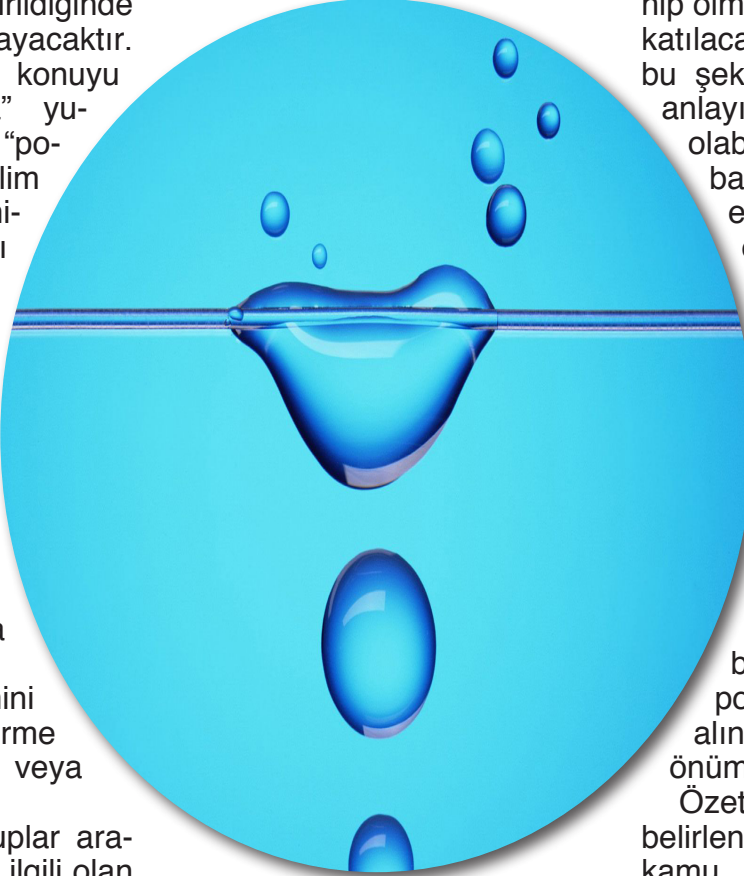
- Bir toplumda yaşayan insanlar arasındaki ilişkiler karmaşasının bir toplamıdır.

- Yaşanılan zaman veya gelecek için kararlar almak ve uygulamak için koşullar ve verilerin ışığında alternatifler arasından seçilen eylem veya eylemleri ortaya koymak, belirlenen yöntem veya biçimlerde uygulamaktır.

- Özellikle bir devlet organının uygulanabilir icraat ve genel amaçlarını ana hatlarıyla açıklayan yüksek

düzeyle planlardır.

Bu tanımlara dayalı olarak su (ve) politikaları sözcüğü daha kolay anlaşılabilir. Yukarıdaki tanımlar arasından en uygun olanı seçilerek “su politikası” tanımlanabilir. Kamu hizmeti, faiz sübvansiyonu, su hakkı, su güvenliği, kalite kontrolü, bedel tayini ve kamu teşvikleri vb

uygulamaları birer su hizmetleri politikası örnekleri olarak ele alırsak, su politikası: bu doğal kaynağı tüm kesimlere erişilebilir bir fiyattta , uygun kalitede ve sürekli olarak temin edebilmek için gerekli yöntem, araç ve uygulamalar şeklinde tanımlanabilir.

Ancak daha çok suyun bir kamu hizmeti olduğu kabulü ile yapılan bu tanım son dönemde değişmektedir. Su daha çok diğer yaşamsal olmayan ihtiyaçlar gibi ticarete konu edilebilecek bir ihtiyaç olarak kabul edilmektedir. Bu da su politikalarını sosyal olmaktan daha çok ekonomik temelli duruma getirmektedir.

Bu kapsamda “su ve politika kavramları” daha çok insanların günlük içme ve kullanma suyu ihtiyaçlarına ulaşmalarında birbirlerine yaklaşmakta ve yaşama hakkı açısından belirleyici bir özelliğe sahip olmaktadır.

Her insan sağlıklı ve güvenilir suya erişme ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkına sahip olmalıdır, anlayışı herkesin katılacağı bir politikadır. Ancak bu şekilde ifade edilen genel anlayışın uygulamada geçerli olabilmesi bazı koşullara bağlıdır. Örneğin suya erişme konusunda fırsat eşitliği ancak kamu hizmeti anlayışı ile yaratılır. Bu hizmet bir kamu hizmeti olarak verilmeyecekse fırsat eşitliğinin aynı zamanda tüm toplumsal kesimler için olanak eşitliğine dönüşürülmesi gerekir. Bu da” su ve politikaları” konusu ile birlikte bu hizmetin hangi politikalarla (politics) ele alınması gerektiğini tekrar önümüze koymaktadır.

Özet olarak ;Su politikaları belirlenirken bu hizmetin bir kamu hizmeti olarak kabul edilip edilmediği belirleyici olmaktadır.

21. yüzyılda su kaynakları hem daha çok ticarileştirilmeye çalışılacak hem de uluslararası politikanın daha çok öznesi olacaktır.

Bir diğer deyişle 21. yüzyıl su politikalarının serbest piyasanın etki alanına daha çok gireceği bir dönem olacaktır. Bunun yanı sıra uluslararası kontrolün su kaynakları üzerinden uygulamaya koyulacağı ve su politikalarının uluslararası alanda da çok etkili olacağı bir yüzyıl olacaktır. Bu nedenlerle su ve politika kavramlarının daha iyi anlaşılması toplumsal ve ulusal çıkarlar açısından daha fazla önem taşıyacaktır.

Prof. Dr. Tayfun ÖZKAYA

Köylülerin Toprakları Şirketlerin Eline mi Geçecek

işletmelerin daha verimli olduğuna dair bir ön kabul bu yönelişi doğurmuştur.

Tasarı tarımsal işletme mülkiyetinin mirasçılara devredilmediği durumlarda kamu kurumları ve finans kurumlarının ihbarını öngörmektedir. Finans kurumlarının müdahil olması manidardır. Kendisine tarımsal işletmenin mülkiyeti devredilecek mirasçılar diğer mirasçıların paylarını ödeyemediği takdirde bankalardan kredi çekebileceklerdir. Ancak peşinen ödenecek bu borç küçük işletmecilere çok ağır gelebilir. Geçen hafta Antalya'da 2B sorunu ile uğraşan köylülerle

konuştum. Yılda en fazla 10 000 TL gelir getiren bir arazi için 2B'de 120 000 TL ödemek zorunda idiler. Kimse bu parayı çıkarıp ödeyemiyor. Bu paranın anası bir yana faizini bile ödemek bir sorun. Bu tasarıda da aynı şey olacak. Bankalar bu amaçla kâr elde edeceklerdir. Devletin bu kredilerin faizlerine destek olması tasarıda olmasına karşı bu desteğin ne düzeyde olacağı belli değildir. Muhtemelen ilk uygulama yıllarında bu destek tepkileri sınırlandırmak amacıyla büyük olacak daha sonra tamamen kaldırılacaktır. Kendisine işletme verilecek olan ve diğer mirasçılara peşinen ödemek durumunda olan kişi ya ciddi faizler

“Hükümetler, şu ana kadar bu değişiklikleri yapmaya gözü kesmemiştir” Bu sözleri Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Methi Eker söylemiş. Konu 30 Mayıs 2013'de Başbakanlık'tan TBMM'ne gönderilen ve Bakanlar Kurulunca 22 Nisan'da kararlaştırılan “Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı” ile ilgilidir.

(Tasarının tam metni için: <http://www2.tbmm.gov.tr/d24/1/1-0788.pdf>)

Sayın bakan neden korkmaktadır? Bana göre bu kanun tasarısı köylü elinde bulunan toprakların şirketlerin elinde toplanmasına yönelik hükümler taşımaktadır. Şirketlerin ve büyük

ödeyecek veya almaktan tamamen vazgeçecektir. Bu ise tarım topraklarının yerli ve yabancı büyük şirketlerin eline geçmesine yol açacaktır. Latin Amerika ülkelerinde tarım toprakları plantasyonlar halinde yabancı şirketlerin elindedir ve halk yoksulluk içindedir. Çevreye saygı duyulmaz.

Tasarı tarımda gelişmenin büyük ölçüde işletme büyüklüğünün artması ile gerçekleşeceği gibi yanlış bir varsayıma dayanmaktadır. Ölçek büyüklüğü (economics of scale) kadar kapsam büyüklüğü (economics of scope) da önemlidir. İşletme büyüklüğü şüphesiz önemlidir. Ama önce toprakların her kuşakta bölünmesini istemiyorsak çiftçilere çok çocuk yapmasını dayatmayalım. Bırakalım bu kararı kendileri versin. Şüphesiz çok küçük işletmelerden yana değiliz. Ancak toprak almayan çiftçi kente gitmek zorunda kalıyorsa artık kentlerde

iş olmadığını da belirtelim. Dahası eğer kooperatifçilik ciddi bir şekilde yapılırsa küçük ve orta büyüklükteki tarım işletmeleri aynen büyük

işletmelerin sahip olduğu imkânlarla kavuşacaklardır. Orta büyüklükteki işletmeler

dezavantajlarını böylece giderirken aynı zamanda kapsam ekonomisine de sahip olabilirler. Bu ise birincisi birden fazla ürün yetiştirerek bunların çıktılarını birbirlerinde girdi olarak kullanmalarıdır. Hayvancılıktan elde edilen gübre sebze kullanılırken, sebze atıkları yem olur. İkincisi aynı üretim dalında birden çok ürün veya hizmet elde edebilirsiniz. Hem ürünleri satabilirsiniz hem de açacağınız bir restoranda kullanabilirsiniz. Çevreye saygılı bir üretim yapıyorsanız bu sadece bir ürün üretmek değil, aynı zamanda temiz yeraltı suyu, temiz hava, güzel bir kırsal peyzaj anlamına gelir. Büyük işletmeler bunların çoğunu yapmaz, yapamaz. Çünkü bütün amaçları en çok kâr elde etmektir. Tasarı kısır bir neoliberal ideolojiye dayanıyor ve büyük şirket yanlısıdır. Sayın bakanın korktuğu bu durumun köylüler ve bütün bir halk tarafından anlaşılmasıdır.

USİAD

@usiadbildiren'i

twitter'da takip et

twitter.com/usiadbildiren

www.usiad.net

Cumhuriyet Ekonomisinin Öyküsü...

CAHİT KAYRA

Bariş DOSTER

Cahit Kayra, başta Varlık Vergisi olmak üzere, Cumhuriyet tarihimizin en tartışmalı konularında en sağlam kanıtlarla, bilimsel delillerle çalışan, üreten, araştıran bir yazardır. Eski bir maliye müfettişi ve milletvekili olan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yapan Kayra, Tarihçi Kitabevi'nden çıkan ve 3 ciltte tamamlanacak olan "Cumhuriyet Ekonomisinin Öyküsü" adlı kitabının ilk cildinde 1923-1950 arası dönemi inceliyor. "Devletçilik" başlıklı cildin altbaşlığı "Altın Yıllar: Bozki'deki Mucize". Kayra bu

ciltte Cumhuriyet'in kuruluşundan Demokrat Parti'nin iktidara gelişine dek geçen dönemde izlenen ekonomi politikalarını anlatıyor.

Kitap 455 sayfa, 4 bölümden oluşuyor. Sonundaki ekler bölümünde, incelenen dönemin başbakanları, maliye bakanları, sanayi bakanları, iktisat ve ticaret bakanları, kabotaj kanunu, 1838 Ticaret Anlaşması, demiryollarının yapımı, devletleştirme uygulamaları, ülkemize gelen yabancı profesörler, Kamu İktisadi Teşebbüsleri

(KİT) sıralanıyor. Ayrıca çok zengin bir kişiler dizini de bulunuyor.

BOZKIR'DAKİ MUCİZE

Çalışmanın ilk bölümünde 1923 Türkiye'si anlatılıyor. Mondros ve Sevr'in dayattığı yapının, Türkiye'nin bağımsız ve egemen bir devlet olarak tescil edildiği, "Cumhuriyet'in tapu senedi" olarak tarihe geçen Lozan Antlaşması'nın üzerinde duruluyor. Tablolarla, haritalarla, istatistiklerle, fotoğraflarla desteklenen eserde Kayra, 1923 Ankara'sına ve başkentin imarına ilişkin çalışmalara değiniyor.

Kayra, kitabına her ne ka-

dar "Ben ekonomist değilim" tümcesiyle başlasa da, hayli alçakgönüllü davranıyor. Zira kitap, onun ne kadar yetkin bir maliyeci ve ekonomi uzmanı olduğunu kanıtlıyor. Dahası bu çalışma, Türkiye'yi uzun yıllar yöneten kadroların ağırlıklı olarak ya hesap uzmanları kurullarından, teftiş heyetlerinden ya da planlamacılar arasından çıkmasının ne denli isabetli bir tercih olduğunu da ortaya koyuyor. 1923-1939 döneminin, iki farklı karakterde olduğuna dikkat çeken yazar, 1923-1929 arasının naif bir liberal ekonomi iddiası taşıdığını, ancak sistem liberal gibi görünmesine karşın, bu dönemde devletleştirme-milletleştirme ve ciddi büyük yatırımların devlet tarafından yapılması olaylarının giderek devletçiliğe zemin hazırladığını belirtiyor. Kayra, "Eğer 1929 Dünya Ekonomik Krizi olmasaydı bile, Türkiye o günlerin ortamı ve koşulları içinde kendiliğinden, devletin ekonomiyi düzenlemesi ve devlet eliyle sanayi kurulması gerçeğini yaşayacaktı" diyor.

1939-1946 yıllarında devletin sadece ekonomiye değil, kişisel mülkiyete ve yaşam koşullarına da müdahale etmek zorunda kaldığını, kısa geçiş döneminde yöneticilerin, çok partili dönemin getirdiği değişikliklerin etkisinde kalarak çelişkili kararlar içinde bocaladıklarını vurguluyor. 1950'lerde başlayan "Karma Ekonomi" döneminin karak-

terinin daha belirgin bir çelişki içerdiğini savunurken şu noktaya dikkat çekiyor:

“Sistem liberal bir görüntü taşıyor. Gerçekten alınan ve uygulanan kararlar ekonomiyi liberalleştirme yönündedir. Ancak büyüyen ekonominin yarattığı fonlar, bu dönemde oldukça önemli ölçüde, devlet tarafından kurulan kurumlara yöneltilmiş, Türkiye’ye düzensiz ama gelecek için ciddi hazırlık niteliğinde bir sanayileşme zeminini hazırlanmıştır. 1980 sonrasında ise hükümetler ekonomiyi liberalleştirme konusunda radikal ve etkin adımlar atmışlardır”.

DEVLET-İ İKTİSADİYE’NİN ATILIMLARI

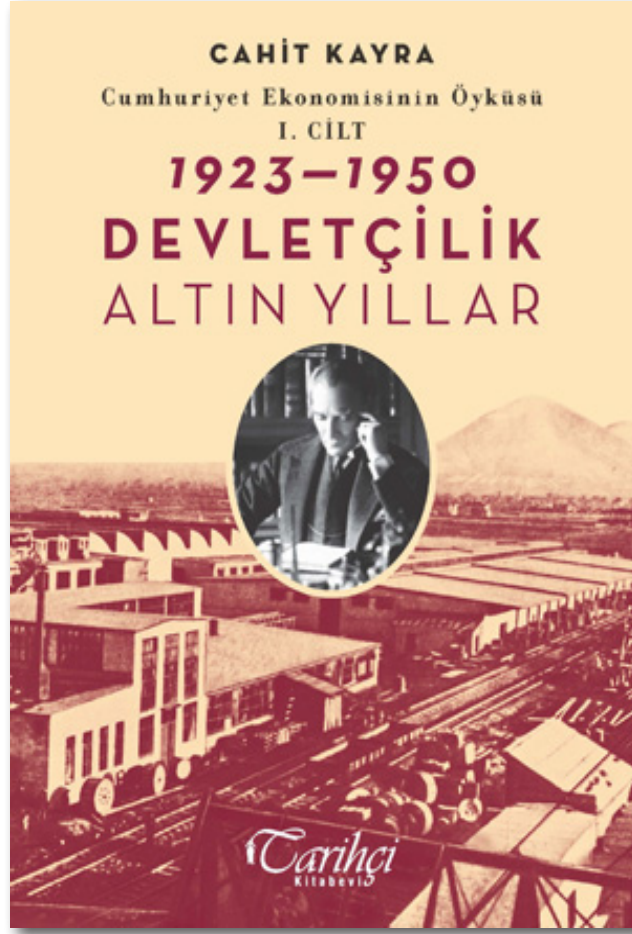
Kitabın ikinci bölümü “Tek Parti ve Devletçilik” başlığını taşıyor. 1923 – 1939 dönemini ele alıyor. İzmir İktisat Kongresi, Chester Projesi, İş Bankası’nın kurulması, Tarım Reformu, Kooperatifçilik, Harf Devrimi, Kabotaj Hakkının elde edilmesi, Seyyar Sergi olayı, Tayyare Piyangosu, Havuz – Yavuz olayı olarak bilinen yolsuzluk davası, isyanlar, kapitülasyonlar, gümrükler, 1929 Dünya Ekonomik Buhranı, zaman ve ölçü birimlerindeki yeni ayarlar, Merkez Bankası, demiryolu politikası, Irak ve Musul petroleri macerası, üniversite reformu, Kadro Hareketi, SEKA Kâğıt Fabrikaları, Kayseri Motor ve Uçak Fabrikası, Osmanlı borçları, Milli İktisat ve Yabancı Sermaye, millileştirme operasyonu, arazi vergisi ve tahir işleri, Şeker Fabrikaları ve Şeker İstihlak Vergisi, Ford Montaj Fabrikası, Cumhuriyet Postaları, Atatürk Orman Çiftliği, Sümerbank’ın doğuşu, Maden Tetkik Arama

Enstitüsü, Etibank, Elektrik İşleri Etüd İdaresi, denk bütçe, düzgün ödeme, Birinci ve İkinci Beş Yıllık Sanayi Planları bu bölümdeki konu başlıkları arasında dikkati çekiyor.

Kitabın üçüncü bölümünün başlığı ise “Savaş Ekonomisi”, 1939-1946 dönemini kapsıyor. Bu bölümde dönemin özellikleri genel hatlarıyla anlatılıyor. Savaş koşulları,

Dönemin genel bir fotoğrafını çekerken, 1946 devalüasyonuna, bankacılık sistemine, üçüncü plan girişimine, politika değişikliklerine, 1948 İkinci İktisat Kongresi’ne, Marshall Yardımı’na, ülkemize gelen yabancı uzmanlara, vergi reformuna, Türkiye’nin altın stokuna değiniyor.

Kayra, kitabının sonunda çok önemli bilgiler verirken çok doğru bir siyasal ve mali muhasebe yapıyor. Savaş dönemindeki önemli gelişmeleri, bilim, teknoloji, edebiyat, felsefe, kültür ve sanattaki atılımları kronolojik olarak sıralıyor. Gerçek bir başucu kitabı niteliğinde olan çalışmada, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşunun nasıl da yedi düvele karşı verilen bir antiemperyalist savaş ve ülkede gerçekleşen aydınlanma devrimiyle başarıldığını anlatıyor. Hem insan yetiştiren, hem fabrika kuran, hem köye yol götüren, hem bataklıkları ağaçlandıran, hem bilim ve sanat insanlarının önünü açan Cumhuri-

Truman Doktrini, Milli Korunma Kanunu, savaşın finansmanı, Varlık Vergisi, kırsal kesimden alınan vergiler, eğitimdeki gelişme ve Köy Enstitüleri, zirai kombineler, sağıkta atılan adımlar, Türkiye’ye yapılan para ve silah yardımları, enerji sorunu, kâğıt para bunalımı gibi konular işleniyor. Savaş döneminin muhasebesi yapılıyor.

Dördüncü bölüm savaş sonrası yıllara ayrılmış. 1946-1950 arasını inceliyor.

yet mucizesinin ekonomik boyutunu ortaya koyuyor. Kayra aynı zamanda da, Cumhuriyet’in birikimini, emeğini, alınterini “babalar gibi satmakla” övünenlere, her biri birer destan olan KİT’lerin “adlarını tarihten silmekle” gurur duyanlara, büyüme ile kalkınma arasındaki farkı bilmeyen sözde ekonomi profesörlerine, televole iktisatçılara adeta ders veriyor.

Av. İsmail ALTAY:

Tahkim merkezi mi Cıvalı zar mı

Bulunduğu coğrafyanın en önemli şehirlerinin başında gelen İstanbul'da, kanun ile "İstanbul Finans Merkezi" kurulurken; bu projeye paralel olarak, yine bir kanun ile "İstanbul Tahkim Merkezi" kuruluyor. Bu kanun tasarısı şu an TBMM Genel Kuruluna gelmiş ve kanunlaşmak için sırasını beklemekte. Kurulması planlanan tahkim merkezi hakkında yaptığımız tüm eleştiriler kulak arkasına atılmış, bildiklerini yapmakta kararlılar. Eleştirilerimiz duvarlara çarpıp geri döndüğüne göre, tespit ve itirazlarımızı bir de kamuoyu ile paylaşalım.

Tahkim de bir yargılama yöntemidir. Taraflar, karşılaştıkları uyuşmazlığı çözmek için, devlet yargısı yerine, seçecekleri hakemlerin yapa-

cağı yargılamayı ve verilecek karara uymayı tercih edebilirler. Ya da kanunla doğrudan doğruya seçilmiş olan veya kanunun yetki tanıdığı şahıs ve mercilerce tayin edilmiş bulunan kişiler aracılığı ile uyuşmazlık çözülür. Bizim hukuk sistemimizde tahkim yargılaması, 6100 sayılı Hukuk Muhakemesi Kanunu'nun 407 ile 444. maddeleri arasında ve 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu'nda olmak üzere iki ana kanunda düzenlenmiştir. Bundan başka zorunlu ve ihtiyari tahkime ilişkin özel düzenlemeler de bulunmaktadır.

Ülkemizde, uyuşmazlıkların alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri ile çözümlendirilmesi politikası oluşturulurken, sürekli mahkemelerdeki iş yükü ve davaların uzun sürmesi ge-

rekçe olarak ileri sürülmektedir. Kanun tasarısının gerekçesinde bile bundan bahsedilmektedir. Bu beyan, idarenin acz içinde olduğunun ve yargılama faaliyeti yükünü kaldıramadığının, yargılama faaliyeti için gerekli kadroyu oluşturamaması nedeniyle kusurlu olduğunun itirafı anlamına gelmektedir. Bu bakış açısı, tahkimin ruhunun kavranmadığını göstermektedir. Tarafların uyuşmazlıklarını tahkim yolu ile çözmekteki amaçları, uzman ve tarafsız olduklarına güvendikleri kişi veya kişiler eli ile sorunlarının giderilmesini istemeleridir. Bu nedenle, acz içinde olan yargı sistemi değil, tahkimde uzmanlaşma ve güvenlik ön plana çıkarılmalıdır.

1.TAHKİM YARGILAMASININ AVANTAJ VE DEZAVANTAJLI YÖNLERİ

İstanbul Tahkim Merkezi Kanun Tasarısındaki bazı ard niyetleri ortaya koymadan önce, bir tahkim hakemi ve avukatı olarak, tahkim yargılamasının devlet yargılamasına göre daha avantajlı yönlerini belirtirken, dezavantajlarını da dile getirmek isterim.

1.1. Uyuşmazlığın Kısa Sürede Çözümü: Ticaret dünyası düzdür, üzerinde hiç güneş batmaz. Dünyanın her yanında her zaman piyasalar açıktır ve ticari faaliyet sürmektedir. Kısaca, ticarete kural "vakit nakittir". Bundan başka, sadece ticari uyuşmazlıklar için

değil, her türlü sorun için “ağrın neredeyse canın oradadır” atasözünde olduğu gibi, davası olanın gecesi gündüzü biridir. Bu nedenle uyuşmazlığın çözümünün en kısa zamanda yapılması ve tarafların haklarına bir an önce kavuşması amaçlanmaktadır. Bizim adli ve idari yargı sistemimiz maalesef ki çok yavaş işlemektedir. Dosya yükünün fazla olmasının yanı sıra, 6100 sayılı HMK'nın getirdiği hantal yapı da yargılamayı uzatmaktadır. Şu an dava açsanız, bazı mahkemelerde sekiz-dokuz ay sonra duruşmaya girebiliyorsunuz. Üstelik İstinaf Mahkemeleri de (Bölge Adliye Mahkemeleri) sisteme eklenerek, 3 dereceli yargılama süreci başlayacak. Bu kanun ile yargılama süreci eski kanuna göre uzadığı ve pahalı hale geldiği gibi, müvekkillerimizi de mutsuz etti.

Tahkim yargılamasında ise hakemler, devlet yargılamasındaki gibi dosyaya boğulmadıkları için, herkes uyuşmazlığın çözümüne odaklanmakta, dilekçeler ve deliller çok seri şekilde toplanmakta, yasak savma kavlinde gereksiz duruşma açılmamakta, bunlar da yargılamayı çabuklaştırmaktadır.

Ancak itiraf etmeli ki, tarafların özgür iradesi ile uyuşmazlıklarını çözmede güvendiği ve verilecek karara uyacaklarını beyan ettiği hakemlere, devlet bir türlü güvenememektedir. Hakemlerin verdiği karar, önce iptal davası açılarak devlet yargısı önüne gitmektedir. Kanunda yazan şekli bir takım nedenlerin bu aşamada incelenmesine katılabiliriz. Ancak iptal kararından sonra, bu kararın da temyize götürülmesi, hatta Yargıtay'ın da işin esasına girerek inceleme yapması, tahkim mantığının kavranmadığını ortaya koymakta olup, kabul edilemeyecek bir durumdur. Taraflar “bizi devlet

değil, güvendiğimiz hakemler yargılasın, biz ona uyacağız” derken, dosyaya boğulduk diye çığlık atan Yargıtay'ın “yok, illa burada da ben karar vereceğim” demesi, özgür iradeye müdahaleden başka bir şey değildir. Sonuçta bu müdahale, yargılamayı da gereksiz yere uzatmakta, tahkimin en önemli avantajlarından birini yok etmektedir. Bu nedenle, iptal davasından sonra, bir de temyiz yolunun açık olması, tahkimi işlemeze hale getirmektedir. Kanun koyucunun asıl bu soruna çare bulması gerekir.

1.2. Ucuz Maliyet: Devlet yargılamasındaki sürecin uzun olması, hem yargılama maliyetlerini artırmakta, hem de elde edilmesi geciken hak nedeniyle alternatif maliyet doğmaktadır.

Kurumsal olmayan (ad hoc) tahkim yargılamasına başlarken bir harç alınmayıp, sadece yargılama için gerekli masraf sekreteryaya tarafından açılan hesaba depo edildiğinden, özellikle uyuşmazlık konusu meblağın yüksek olduğu davalarda maliyet, görece olarak düşük olmaktadır. Kurumsal tahkimlerdeki dava ücretlerinin

de devlet yargısındaki harçlara oranla düşük olduğunu söylemeliyiz.

Tabi bu arada, 2013 yılı için yargılama harçlarına yapılan fahiş zamma değinmeden geçemeyeceğim.

Örneğin ticaret mahkemesinde açtığınız bir davada, 2012 yılı için karar ve ilam harcı dava konusu değer binde 59,4 iken, bu oran 2013 yılında binde 68,31 yapılmıştır. Zam yapmak suretiyle “vatandaşın adalete ulaşımını engelleyen” bu düzenlemenin bilinçaltında, yargının özelleştirilmesi ve yürütmeye bağlanması operasyonu yatmaktadır (Aşağıda ayrıntılarıyla inceleyeceğiz).

1.3. Güvenirlilik: Güven, tahkim yargılamasının “can suyu”dur. Güvenirliğin olmadığı yerde tahkim yargılaması yapılamaz. Güvenirliğin iki cephesi bulunmaktadır.

İlk olarak, yatırımcı, yatırım yapacağı yerde kendini hukuken güvende hissetmek ister. Hukuk güvenliğinin olmadığı yerde yatırım da olmaz, yaşam da. Özellikle yabancı yatırımcılar sermayelerini getirirken, hukuki riskleri minimuma

indirmek isterler. Bilmedikleri bir hukuk sisteminde yargılama yapılması, yabancılar için büyük risktir. Bu sadece yabancılar için değil, tüm herkes için büyük risk taşımaktadır. Bu riskin ortadan kaldırılması için, taraflar sözleşmelerinde tahkim şartı yanı sıra, uygulanacak hukuku da belirleyebilirler.

Güvenirliğin ikinci cephesi ise, hakeme ve tahkim kurumuna güvendir. Taraflar uyuşmazlığı çözecek hakemi seçerken, konu hakkında uzman ve objektif karar verebilecek hakem atayarak, sağlıklı ve kısa zamanda karar çıkmasını sağlayabilirler. Bu inancın sarsılması, tahkim yargılamasını tamamen bitirir. Özellikle tahkim yargılamasını yapan tahkim hakemi, derneği ya da kurumu, güvenilirliğini yitirdiği an, bu yargılama sistemi içinde yok olmaya mahkum olur.

Birara, finansal yargılamalara ilişkin uzman (ihtisas) mahkemelerinin kurulması gündeme gelmişti. Toplantılarda bu mahkemelerin kurulması için mangalda kül bırakmayan bazı

sektör temsilcileri, aslında bu mahkemelerin kurulmasını istememekteydiler. Çünkü ihtisas mahkemelerinde, o sektörle ilgili konularda çok iyi yetişmiş hakimler görev yapacaklardı. Oysa ki şimdiki sistemde, her türlü ticari uyuşmazlığa bakan hakimler, özel mevzuat ve sektörün işleyişini yeterince bilmekte, bu konuda çalışan veya emekli olan kişileri bilirkişi olarak atayarak uyuşmazlığı çözmeye çalışmaktadırlar. Hakimler, doğal olarak hiç bilmedikleri bu konularda, maalesef bilirkişilere teslim olmaktadır. Bu noktada yargı sistemimizdeki “bilirkişi yaransı” ile karşılaşmaktayız. Çok değerli ve objektif rapor hazırlayan bilirkişilerin yanı sıra, maalesef gelmiş oldukları sektörü koruma eğiliminde veya mesleki deformasyona uğramış olan bilirkişiler de bulunmaktadır. Bu kişilerin hazırladıkları raporlar, maalesef objektif olmamakta, hakimleri sektördeki kurumlar lehine karar vermesi için yönlendirmektedir.

Ayrıca bu kurumlar, “bilirkişi kara listesi” de

oluşturmaktadırlar. Bu listenin adı sizi yanıltmasın. Hukuka aykırı rapor hazırlayanların listesi değil, objektif olsa da kurumları ve sektör aleyhine sonuç doğuran tek bir rapor hazırlayan bilirkişi ya da hukuki mütalaa veren bilim insanları bu listeye girmektedir. Oluşturulan listeler tüm sektör kurumlarınca elden ele dolaştırılmakta, davalarda bilirkişi olarak atanmaları engellenmektedir. Bir çok kişi, bilirkişiliği meslek haline getirdiğinden, anılan kurumların engeline takılma riskini göze alamamaktadırlar. Bazı bilim adamları ise, sektör tarafından desteklenerek, lehlerine makale ve kitap yazdırılmaktadır. Buna bir de yargı ve yüksek yargı mensuplarının, “sektörün bakış açısı ile konuların incelendiği bilimsel toplantıya” davet edilmelerini ve yargının bakış açılarını etkilemeye çalışmalarını eklemek gerekir. Tüm bunlar, kararların lekelenme ihtimali ortaya çıkmakta ve kamuoyunda rahatsızlık yaratmaktadır.

Yargılama sistemi ister devlet yargısı, ister tahkim yargısı

olsun; “güven”, üzerine“gölge düşmeyecek” veya “gölgenin söylentisi bile çıkmayacak” nitelikte olması gereken en önemli unsurdur.

Temeli güvene dayalı olan, tarafların hakemini seçmekte özgür olabileceği tahkim sistemi, alternatif bir kurtuluş yolu olacakken, İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu Tasarısı'nın genel kurulunun kimlerden oluşacağına bakınca, “yamura kaçarken doluya tutulunacağı”ni görmekteyiz.

1.4. Gizlilik: Anayasamızın 141. maddesinin “mahkemelerde duruşmalar herkese açıktır” hükmü gereğince, “aleniyet prensibi” geçerlidir. Yargılamanın aleni, yani halka açık yapılması, yargılamanın güvenilirliği içindir.

Ancak ticari sırlarının açıklanmasını istemeyen taraflar, tahkim yargılamasında uyuşmazlıklarını çözme yoluna gitmektedirler. Üçüncü kişilerin duruşmalara giremeyecekleri, sadece tarafların katılacağı duruşmalar yapılır. Ayrıca hakemler, sekreteryaya ve taraflar, yargılama sırasında öğrendikleri sırları saklayacaklarına dair taahhüt verirler. Aksi takdirde zararın tazmini yaptırımıyla karşı karşıya kalacakları gibi, tahkim yargılamaları için gerekli güveni de kaybedeceklerinden, bir daha tahkim ile ilgili görev alamama ihtimali ile karşılaşacaklardır.

Ayrıca tahkim yargılaması sonucu verilen kararlar da gizli olup, taraflar dışında kimseye verilmemekte, yayınlanmamaktadır. Bu açıdan tahkim yargılaması, bazı kurumlar için bulunmaz nimettir. Özellikle de bazı sektörlerde faaliyette bulunan kurumların, sadece kendi taraf oldukları davalarda değil, sektörün herhangi bir aktörünün taraf olduğu davalarda bile, aleyhlerine emsal yargı kararı oluşturmamak için toplantılar düzenledikleri,

işbirliği ve bilgi alış veriş yaptıkları, birlikte tavır alacakları konuları ve kişileri belirledikleri bilinmektedir. Oysa tahkimin gizliliği, emsal karar oluşmasını engelleyeceği için, tüketicilerin, yatırımcıların veya sektörün karşısında bulunan kişiler aleyhine sonuçlar doğurabilecektir.

Buna engel olmak ve tahkime işlerlik kazandırmak, yatırımcı ve tüketicinin güven duymasına bağlıdır. Bu nedenle, yargılama başlamadan önce her iki tarafın kararın gizli olacağına ilişkin açıkça beyanları alınmaması halinde, kararların aleni olacağı bir sistem oluşturulmalıdır. Diğer bir deyişle, sözleşmedeki tahkim şartına, kararın gizli olacağına dair konulan hükmün geçerli olmadığı kabul edilmelidir. Başka bir öneri de, ticari sır dışında kalan, kararın hukuki nitelikteki kısmının yayınlanabilmesidir.

1.5. Yargılamada Demokrasi: Türkiye'deki devlet yargılamasındaki en sıkıntılı konulardan biri, hakimlerin avukatlara iddialarını anlatabilmeleri ve savunma yapabilmeleri için yeterli zaman tanımamalarıdır. Avukat, taraf ve tanık beyanların tamamı hakim tarafından tutanağa geçirilmekte, gereğinden fazla otoriter tavırlarla avukatlar duruşmadaki şekli unsur haline getirilmektedir. Ticari davalar, yazılı yargılama usulü kurallarına tabi olsa da, yazılı dilekçenin, beden dilinin de kullanıldığı sözle desteklenmesi, duruşmada anlaşılmayan hususların hemen cevaplanarak yanlıştır ya da eksik anlamaların giderilmesi, yargılamanın sağlıklı sonuçlandırılıp hukuka ve hakkaniyete uygun karar kurulabilmesi için çok önemlidir.

Tahkim yargılamasında ise duruşmalar, taraflar ve/veya avukatların özgürce iddialarını anlatabilecekleri ve savunma yapabilecekleri bir ortamda geçmektedir. Bu sunumlar sırasında çeşitli görsel malze-

meler de kullanılarak, iddialar ispatlanmaya çalışılmaktadır. Gerek hakemler, gerekse taraflar delillerle doğrudan temas edebilmekte ve duruşmada bu delilleri tartışabilmektedirler. Tahkimde taraflara tanınan bu özgürlük, hakemlerin gereksiz otoriter davranışlarda bulunmayarak tarafların savunma hakkına sınır getirmemeleri ve yargılamada demokratik bir ortam oluşturması sonucunu doğurmaktadır. Devlet yargılamasındaki şartların aksine, taraflara özgürce derdini ifade etme şansı verilmesi, tahkim yargılamasının tercih edilmesindeki en önemli unsurlardan biridir.

1.6. Karar Tesisinde Güncellik: Taraflar tahkim sözleşmesine aksine hüküm koymamaları halinde, hakemlerin uyuşmazlığı, var olan hukuk kuralları yerine, hakkaniyet ve nesafete göre çözme yetkileri bulunmaktadır. Bu husus, uyuşmazlığın, hayatın doğal akışına ayak uyduramayarak eskiyen bazı maddi hukuk kuralları yerine, güncel gerekçelere dayalı bir vicdani kanaate dayalı hüküm kurulmasına olanak tanımaktadır.

Ancak tarafların hukuki güvencede olabilmesi için tahkim sözleşmesinde uygulanacak hukuku belirlemelelerinde büyük fayda bulunduğu uyarısında bulunmak isteriz.

2.CIVALI TAHKİM KANUNU

İstanbul Tahkim Merkezi Kanun Tasarısının, birçok yönüyle güven sarsıcı nitelikte olduğu görüşümdedir. Bunları genel hatlarıyla sıralayalım:

2.1. Tahkim Merkezinin Kanun İle Kurulması Doğru Mu?

Uluslar arası itibara sahip tüm tahkim yargılaması yapan kurumlar, dernek olarak yapılandırılmıştır. Bunun en önemli nedeni, siyasetin tahkime müdahalesinin önüne

geçmek, devlet yargısının dışında, tarafların iradesi ile belirlenecek tarafsız ve bağımsız bir yargı sistemi oluşturmaktır. Örneğin Alman Tahkim Derneği ve Amerikan Tahkim Derneği, dernek statüsünde kurulmuşlardır ve başarılı çalışmalar yapmaktadırlar. Kanun ile kurulan tahkim mahkemeleri de bulunmaktadır. Örneğin İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu modelinin alındığı Çek Cumhuriyeti Ticaret ve Tarım Odası Tahkim Mahkemesi, kanun ile kurulmuştur. Tabi bu tahkim mahkemesinin ne kadar başarılı olduğuna dair elimizde bir veri olmamakla birlikte, İstanbul Finans Merkezi gibi iddialı bir projenin yargı sistemini karşılayacak bir model olduğu izlenimi almadığımı da itiraf etmek isterim. Adı pek duyulmamış yerel bir tahkim mahkemesinin örnek olarak alınması, bende “dağ fare doğurdu” izlenimi uyandırdı.

Ülkemizde tahkim merkezinin kanun ile kurulması, merkezin bağımsızlığı ve tarafsızlığı yönünde şüpheler uyandırmaktadır. Kanun ile kurulunca, kanun ile değiştirilebilme imkanı da doğmaktadır. Bu da ister istemez akıllara güven sarsıcı bir takım örnekler getirmektedir. İkinci 12 Eylül Anayasası ile HSYK'nın yapısının değiştirilerek adli yargının da dizayn edilmesi; bir gece yarısı, yetki süresi dolmaya saatler kala, hiç ilgisi olmayan bir KHK'nin sonuna eklenen bir madde ile İMKB'nin yönetim kurulunun yapısının değiştirilmesi; daha geçende SPK'nın, bir telekomünikasyon şirketinin yönetim kuruluna iki eski bakanı atması hemen akla gelen örnekler.

Tahkim Merkezinin genel kurulunun yapısına bakıldığında, şimdiden “arpalık” adı verilen bir model oluşturulmaya başlandığı ve ayrıca bu yapı ile tarafsızlığın olamayacağı gözlenmektedir.

Kanuna “özel hukuka tabi bağımsız bir kurum” yazmakla, “bağımsız” olunmuyor. En azından bu izlenim doğmuyor. Bu yapıya güvenip, “maç oynanırken kural değiştirilmeyen” bir sistem olduğuna dair müvekkilime teminat veremem. Bu nedenle ben, bu tahkim sistemine güvenip de müvekkilimin akdedecekleri sözleşmeye, yargı yeri olarak bu tahkim merkezini yazmam ve de müvekkilimi bu tahkim merkezine götürmem.

2.2. Taraf Olabilecek Kurumlara Genel Kurulda Yer Verilerek, Tarafsızlık Zedelenmekte, Eşitlik Bozulmaktadır:

Kanun tasarısının 6. maddesinde, tahkim merkezi teşkilatında yer alan genel kurulu oluşturacak üyeler sayılmaktadır. Genel Kurul, Türkiye Bankalar Birliği (TBB), Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB), SPK, BDDK ve Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşlar Birliği'nin (TSPAKB) seçeceği birer üyenin de aralarında bulunduğu toplam 23 üyeden oluşmaktadır.

Bu kurumlar, tahkim yargılamasının tarafı olabilecek ya da tarafın bağlı olduğu veya üyesi olduğu kurumlardır. Böyle bir yapının tarafsız olmayacağı şüphesi doğmaktadır.

Ayrıca genel kurulda TOBB, Ticaret ve Sanayi Odaları, Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonunun seçeceği adaylar da bulunmaktadır. Ama tüketici ve yatırımcıların temsil edilmediği dikkatten kaçmamaktadır. Anlaşıyor ki tüketici ve yatırımcılar bu yapıda pek istenmiyor ve “etken değil, sadece edilgen olsun” deniyor. Devlet madem kanun ile bir tahkim yargısı sistemi kuruyor, tarafsız olması gerekmez mi? Tahkim yargısı yetkisini elinde bulduran bir kesim ile sistemde etkisi olmayan vatandaş karşı karşıya getiriliyor. “Tüketicinin adı yok” ama “gelin sizi

yargılayalım” deniyor.

Uygulamayı göreceğiz ama bu şartlar, “civalı zar” şartları olabilir. Bu şekilde oluşturulacak tahkim kurulundan çıkacak sonuç tatmin edici olmayabilir. Hele hele gizlilik prensibi gereğince kararlar da alenileşemeyeceği için, içerde adalet dağıtılacağına nasıl emin olacağız? Kanun bu şartlarda oluşursa, müvekkilimi bile bile bu meçhule sürükleyemem.

2.3. Adalet Bakanlığına Bağlı Alternatif Yargı Sistemi Oluşturulmaya Çalışılıyor:

Adalet Bakanlığının idari görevde çalışan bir hakimi de tahkim merkezinin genel kurul üyesi olacak. Bu hakimin Adalet Bakanlığını temsilen Başkan seçileceğini görmemek saflık olur.

Adalet Bakanlığının temsilcisi başkan olsun, olmasın; Adalet Bakanlığının, bu “bağımsız” tahkim kurulunda işi ne? Bu, kurulun bağımsız olmadığını tescil etmektedir.

Buproje aslında Anayasal ilke olan “kuvvetler ayrılığı” ilkesinin tasfiyesi, bağımsız yargının yok edilerek, yargının yürütmeye bağlanması ve kuvvetler birliği sistemine ulaşılması projesidir. Yürütme, “tahkim” adı altında kendine bağımlı bir yargı sistemi oluşturmaya çalışmaktadır.

Bağımsız yargı olan devlet mahkemelerinin bağlı olduğu HSYK'nın başkanının Adalet Bakanı ve yardımcısı müsteşarı olduğunu unutmamak gerekiyor. 12 Eylül Anayasası ile Kuvvetler Ayrılığı ilkesi ihlal edilmişti. Bu anayasadan çok şikayetçi olan yetkililer, sıkıntılı bu düzenlemeyi ortadan kaldırıp bağımsız yargı oluşturacaklarına, kurulun başkan ve yardımcısı hakkında bir değişiklik yapmadılar. İkinci 12 Eylül Anayasası müdahalesi ile oluşturulan HSYK'nın yapısının yanı sıra, 07.06.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nda da

Adalet Bakanlığına bağlı arabulucular sistemi yaratıldı. Tüm bunlar, endişelerimizde haklı olduğumuzu gösteriyor.

Bu tahkim merkezi kanun tasarısı, bu yönü ile de güven vermemektedir.

2.4. Hukukçu Olmayanlar Tahkim Yargısını Yönetecekler:

23 kişilik genel kurul, sadece 4 avukat ve bir hakim haricinde, hukuk ile ilgisi olmayan kişilerden oluşmaktadır. Yönetim kurulu ise üç asıl ve iki yedek üyeden oluşmakta ve sadece bir asıl, bir de yedek üyenin hukukçu olma zorunluluğu bulunmaktadır. Daha açık bir deyişle, yargılama yapacak sistem kurulmaya çalışılıyor ama genel kurula ve yönetim kuruluna üye olacakların hukukçu olma zorunluluğu bulunmamakta.

Endişemiz o ki, yargılamayı yapacak hakemlerin de hukukçu olma zorunluluğu getirilmeyecek. Ne de olsa, "Money talks" (para konuşur) ve "Cash is king" (para kraldır) kurallarının geçerli olduğu yerde, adaleti dağıtanın hukukçu olmasının istenmemesi doğaldır.

2.5. İstanbul'da Tahkim Merkezi Kuruluyor, İstanbul Barosu'na Söz Hakkı Veriliyor:

Tahkim Merkezinin Genel Kurulu'nun dört üyesi, barolar tarafından seçilecek. Türkiye'deki 79 Baro toplanıp, üye sayısına bakılmaksızın aralarından sadece dört avukatı seçerek, bu uyumlu yargı sisteminin genel kuruluna katılabilecek. Oysa ki projedeki Finans Merkezi ve Tahkim Merkezi, İstanbul ilinde kuruluyor. Bu ilde, yaklaşık 30.000 üyesi ile dünyanın en büyük barosu olan İstanbul Barosu bulunuyor. Bu baro, Türkiye Barolar Birliği'ne 99 delege yolluyor. Ama kendi ilinde kurulan ve adalet dağıtma iddiasında bulunan "İstanbul Tahkim Merkezi"nde söz söyleyecek bir üyesini yollama hakkına

sahip olamıyor. Sadece 79 oydan birini verebiliyor. Anlaşılan farklı ses çıkması istenmiyor ve sessiz sedasız tahkim yargısı, hukukçu olmayanların kontrolüne veriliyor.

Bir kişi hariç (ki bu da muhtemelen Adalet Bakanlığının atayacağı idari hakim) hukukçu olmayan Yönetim Kurulunda görev yapacak olan üyeler, avukatların Avukatlık Kanunu'ndan gelen "mesleklerinin icrasında tek hakları" olduğunu inşallah biliyorlardır. Yoksa avukatsız bir yargı yaratmayı da düşünebilirler.

3. SONUÇ

İstanbul Finans Merkezi projesini ve İstanbul'da

bir tahkim merkezi olmasını destekliyor ve 2006 yılından beri İstanbul Barosu'nda bu konuda çalışmalar yapıyorum. Ancak İstanbul Tahkim Merkezi Kanun Tasarısında hazırlanan şekilde oluşturulacak bir tahkim merkezinin "ölü doğum" olacağına inanıyorum. Bu yargı, halkın yargısı değil; genel kurulu oluşturan tablonun yargısı olacaktır. Kurulmak istenen bu sisteme, muhakkak bir takım kişi ve kurumlar şapka çıkarmaktadırlar. Ama aklı selim hukukçular, ancak kırmızı kart çıkartırlar. Halkımızı uyarmayı bir borç biliyor, müvekkillerimi bu merkeze teslim etmeyeceğimi ve adaleti güvenmediğim bir yerde aramayacağımı ilan ediyorum.

Temmuz Ayındaki Kutlu Günlerimiz

Temmuz'da sıcaklar zirveye ulaşır. Ancak, bu ayda bize bahar ferahlığı yaşatan nice kutlu günlerimiz vardır. 20 Temmuz 1936 tarihli Montrö Boğazlar Sözleşmesi, 20 Temmuz 1974 Kıbrıs Barış Harekati, 23 Temmuz 1919 Erzurum Kongresi, 23 Temmuz 1939 Hatay'ın Anavatana Katılması, 24 Temmuz 1923 Lozan Barış Antlaşması... Temmuz sıcaklığında art arda gelen kutlu ve mutlu günlerimizdir.

20 Temmuz 1936 Montrö Boğazlar Sözleşmesi

1. Dünya Savaşı'nın galibi İtalya Devletleriyle, TBMM Hükümeti arasında İsviçre'nin Lozan kentinde imzalanan Barış Antlaşmasında tüm sorunlar çözüme kavuşturulamamıştı. Musul Sorunu, Boğazlar Sorunu, Hatay Sorunu ortada kalmıştı. Misak-ı Milli sınırlarımızın içinde olan Musul-Kerkük-Süleymaniye petrol bölgesini her ne pahasına olursa olsun ellerinde tutmak isteyen İngilizler, 1925 yılındaki Şeyh Said isyanını kışkırttılar ve bunun sonucunda, Musul'u kaybettik. Çanakkale ve İstanbul Boğazlarının yönetimi ise, uluslararası komisyona bırakılmıştı.

Türkiye, 1933'den itibaren, Boğazlar Sorununu dünya gündemine taşıyarak, İsviçre'nin Montrö kentinde uluslararası görüşmeleri başlattı. 20 Temmuz 1936'da imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile egemenlik haklarımız ilgili tüm devletlere kabul ettirilmiştir. Sözleşme, 20'şer yıllık uzatmalarla, geçerliliğini sürdürmektedir. Bu bağlamda, 1996'da geçerliliği üçüncü kez uzatıldı.

20 Temmuz 1974 Kıbrıs Barış Harekati

Kıbrıs Adasındaki Rumlar, Yunanistan'ın "Megalo İdea" hayalleri kapsamında, 'Enosis' (Ada'nın Yunanistan'a ilhakı) hedefine ulaşmak amacıyla EOKA terör örgütünü kurdular. Önceleri, İngiliz güvenlik güçlerini sindirmeyi amaçlayan terörist saldırılar, sonrasında bütün şiddetiyle Türklere yöneltildi. 1958'de Zürih, 1959'da Londra Antlaşmaları imzalanarak, 16 Ağustos 1960 tarihinde, Türk ve Rum ortaklığına dayalı 'Kıbrıs Cumhuriyeti' kuruldu. Fakat, Cumhurbaşkanı seçilen Başpiskopos Makarios, Ada'daki Türk-Rum ortaklığını ilk günden itibaren dinamikleyerek, Türkleri azınlık statüsüne sokmak için, bir yığın ihanet projesini uygulamaya koydu.

15 Temmuz 1974 tarihinde gerçekleştirilen bir hükümet darbesiyle Nikos Simpson'u iş başına getirdi. Başpiskopos canını zor kurtararak, Ada'dan kaçtı. Darbenin ardından, AKRİTAS soykırım planı uygulamaya konuldu ve Ada'daki Türklere karşı, amansız bir saldırıya geçildi. CHP-MSP Koalisyon Hükümetinin barış çağrıları yanıtız kalınca, Londra ve Zürih Antlaşmaları'ndaki "garantörlük" görevimizi üstlenerek, 20 Temmuz 1974 tarihinde Kıbrıs Barış Harekati'nı başlattık...

23 Temmuz 1919 Erzurum Kongresi

1. Dünya Savaşı sonunda imzaladığımız Mondros Mütarekesi çok ağır hükümler içeriyordu. 24'üncü Maddeye göre; Van, Erzurum, Sivas, Diyarbakır, Harput (Elazığ) ve Bitlis Vilayetleri Ermenilere peşkeş çekiliyordu. Mütareke'nin ardından, "dahili ve harici bedhahlar" bir araya gelerek örgütlenmekte iken, Doğu'nun yurtsever insanları da İstanbul'da bir dernek kurmuşlardı. "Doğu İlleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" diye adlandırılan bu derneğin Erzurum Şubesi 10 Mart 1919 günü faaliyete geçmişti. Kongre, 23 Temmuz 1919 tarihinde toplandı. 7 Ağustos gününe kadar çalışmalarını sürdüren Kongreye; 56 Temsilci katıldı. İstanbul'daki Padişah Yönetimi, 19 Mayıs 1919 günü Samsun'a ayak basan Mustafa Kemal Paşa'yı Ulusal Kurtuluş mücadelesinde yalnız bıraktığı için, Gazi Paşa 7/8 Ağustos gecesi Erzurum'dan Saray'a çektiği bir telgrafla, (yüreğine taş basarak) bütün rütbe ve unvanlarından istifa ettiğini bildirmişti. Ancak, Erzurumlular ve 15. Kolordu'nun Komutanı Kazım Karabekir Paşa, kendisini yalnız bırakmadılar. O'nu oy birliğiyle Kongre'nin Divan Başkanlığına seçtiler. Gazi M. Kemal Paşa Kongreye sunduğu söylevde; "Bugün doğan güneşi nasıl görüyorsam, yarın Asya ve Afrika'daki bütün esir ve mazlum milletlerin hürriyet ve istiklallerine kavuşacaklarını da öylece görüyorum" diyerek, yeryüzündeki anti-emperyalist kurtuluş mücadelesine ışık tutmuştur.

23 Temmuz 1939 Hatay'ın Anavatanı Katılması

Hatay İli (Antakya) Misak-ı Milli hudutları içinde olduğu halde, Sakarya Zaferinin ardından, Fransa ile imzalanan 20 Ekim 1921 Ankara Antlaşması'nda bu konu çözüme kavuşturulamamıştı. Fransızlar Hatay'ı ve İskenderun Limanını ellerinde tutmak için çok direndiler. Böylece, Hatay sorunu Lozan'da da çözüme kavuşturulamadı. Bunun ardından, uzun soluklu bir diplomasi süreci başlatıldı. Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK, ölümcül hastalığına rağmen yaşamını tehlikeye atarak, şiddetli yaz sıcaklarında Çukurova'daki askeri yığınağı ve hazırlıkları denetlemeye gitti. İşin vahametini kavrayan Fransızlar, sonunda anlaşmaya razı oldular. 3-4 Temmuz 1938 tarihinde Türk-Fransız Askeri Antlaşması ve Türk-Fransız Dostluk Antlaşması imzalanarak, yürürlüğe kondu. 'Hatay Cumhuriyeti' kuruldu. Tayfur Sökmen 2 Eylül 1938'de Hatay'ın ilk ve tek Cumhurbaşkanı seçildi. Hatay Millet Meclisi 23 Haziran 1939'da "Anavatanı katılma" kararı aldı.

24 Temmuz 1923 Lozan Barış Antlaşması

30 Ağustos 1922 tarihinde kazandığımız Büyük Zafer'in ardından kaçan düşmanı takip eden Mehmetçik, 18 Eylül gününe kadar tüm Batı Anadolu'yu ve Marmara'nın güneyini Yunan işgalinden kurtardı. 11 Ekim günü, İtilaf Devletleriyle Mudanya'da Mütareke (Ateşkes) imzalandı. 1 Kasım'da Saltanat kaldırıldı. Ardından, İsviçre'nin Lozan Kentinde barış görüşmeleri başlatıldı. Ancak, emperyalist batılı devletler Osmanlı Devletinden kopardıkları kapitülasyonları (adli, mali, iktisadi ve siyasi ayrıcalıkları) ellerinden kaçırmamak için dayattıklarından, görüşmeler 4 Şubat 1923 günü kesintiye uğradı. TBMM Hükümetinin ödünler vermeyeceğini, gerekirse bu uğurda savaşa devam edeceğini anlayınca da, 23 Nisan'da yeniden görüşme masasına oturdular. Osmanlı'nın son 250 yıllık tarihinde, savaşta Mehmetçiğin kanı ve canı pahasına kazanılan zaferler, konferans masalarında kaybedilmişti. Bu açıdan Lozan, Ulusumuzun makus talihini değiştiren stratejik bir dönüm noktasıdır.

İNŞAN SAĞLIĞI İÇİN "TİCARİ SIRLAR" AÇIKLANABİLECEK

Ürünlerin piyasa denetimi sırasında elde edilen ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin bilgiler, insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde ifşa edilebilecek. Ürünlerin piyasa denetimi sırasında elde edilen ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin bilgiler, insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde ifşa edilebilecek. Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelikte değişiklik yapılması hakkında yönetmeliğin yürürlüğe konulmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

TÜKETİCİ GÜVENİ AZALDI

Tüketici güven endeksi 2013 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 1.6 oranında azaldı. Mayıs ayında 77.5 olan endeks Haziran ayında 76.2 değerine düştü. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Haziran 2013 Tüketici Güven Endeksi verilerini açıkladı. Anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabilmektedir. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu gösteriyor. Aylık Tüketici Eğilim Anketi ile tüketicilerin kişisel mali durumlarına ve genel ekonomiye ilişkin mevcut dönem değerlendirmeleri ile gelecek dönem beklentileri ölçülmekte ve yakın gelecekte yapılması planlanan harcamalarına ve tasarruflarına ilişkin eğilimleri saptandı.

AR-GE'YE 2012'DE 4,5 MİLYAR LİRA HARCANDI

Merkezi yönetim bütçesi üzerinden gerçekleştirilen hesaplamalara göre 2012 yılında Ar-Ge için bir önceki yıla göre yüzde 2,2 artışla 4 milyar 523 milyon lira harcama yapıldı. Merkezi yönetim bütçesi üzerinden gerçekleştirilen hesaplamalara göre, 2012 yılında Ar-Ge için bir önceki yıla göre yüzde 2,2 artışla 4 milyar 523 milyon lira harcama yapıldı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), "Merkezi Yönetim Bütçesinden Araştırma-Geliştirme Faaliyetleri İçin Ayrılan Ödenek ve Harcamalar, 2008-2013" verilerini yayımladı. Buna göre, merkezi yönetim bütçesi üzerinden gerçekleştirilen hesaplamalara göre 2012 yılında Ar-Ge için bir önceki yıla göre yüzde 2,2 artışla 4 milyar 523 milyon lira harcama yapıldı.

YAŞAM MALİYETİ 6 AYDA 120 LİRA YÜKSELDİ

Türk-İş'in araştırmasına göre, haziran ayında dört kişilik bir ailenin açlık sınırının bin 22 lira, yoksulluk sınırının ise 3 bin 328 lira olduğu belirlendi. Türk-İş, çalışanların geçim koşullarını ortaya koymak ve temel ihtiyaç maddelerindeki fiyat değişikliğinin aile bütçesine yansımalarını belirlemek amacıyla her ay yaptırdığı "açlık ve yoksulluk sınırı" araştırmasının haziran ayı sonuçlarını açıkladı. Buna göre, dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) bin 21 lira 67 kuruş, gıda harcaması ile giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer harcamaların toplam tutarı (yoksulluk sınırı) ise 3 bin 327 lira 91 kuruş oldu.

AVM'LER HAREKETLİ, MOBİLYA VE OTO GERİLİYOR, KONUT BEKLEMEDE

Önce Gezi olayları... Ardından global piyasaların etkisiyle doların ani yükselişi... Gözler tüketimde... Sektör temsilcilerine göze hızlı tüketimin kalbinin attığı AVM'lerde sorun yok, hatta satışlar artıyor. Perakendeciler için uzun yılların en zor haziran ayı geride kalıyor. Önce Gezi Parkı protestoları etkisi ile turizm iptalleri, ardından da global piyasalardaki trend değişikliği sonrası dolardaki değer artışının getirdiği 'Kriz mi geliyor?' tedirginliği perakendede bir sis bulutu yarattı.

36 TRİLYON KW'LİK ENERJİ DENİZİ

Fosil yakıtların tükenmeye başladığı günümüzde, dünyadaki enerji gereksiminin karşılanmasında yeni arayışlar artı. Güneş ve rüzgâr enerjisinden sonra şimdi de okyanus ve denizlerde enerji imkanları araştırıyor. Okyanusta, güneşin ısısından yararlanan termal enerji ile dalgalardan ve gelgitlerden yararlanılarak mekanik enerji sağlanabiliyor. Yapılan bir araştırmaya göre; 2020 yılına kadar sadece Amerika Kıtası'nda enerjiye olan talebin yüzde 32 oranında artması bekleniyor. Amerika, bu enerji talebinin yüzde 85'ini fosil yakıtlarla karşılıyor. Bu nedenle Amerika'nın yenilenebilir, alternatif enerji kaynakları araştırması ve bunlara yatırım yapması yeni bir çaba değil. Bir grup uzman Atlas Okyanusu'ndan elektrik enerjisi elde etmeye

GEÇİCİ FINDIK İŞÇİLERİNE "DÜŞÜK REKOLTE" UYARISI

Ordu Ziraat Odası Başkanı Cörüt, "Geçici fındık işçileri bu sene bölgemize fazla gelmesinler, eğer fazla gelirlerse perişan olurlar. Çünkü bu sezon rekolte oldukça düşük" dedi. Ordu Ziraat Odası Başkanı Uğur Cörüt, "Geçici fındık işçileri bu sene bölgemize fazla gelmesinler, eğer fazla gelirlerse perişan olurlar. Çünkü bu sezon rekolte oldukça düşük" dedi. Cörüt, kentteki bir fındık bahçesinde düzenlediği basın toplantısında, fındık hasat döneminin yaklaştığını belirterek, her yıl bölgeye gelen geçici fındık işçilerine çağrıda bulundu. Bu sezon fındık rekoltesinin geçen seneye oranla az olduğunu dile getiren Cörüt, "Fındık az olunca geçici işçiye ihtiyaç da olmayacak" diye konuştu.

"DOMATESİN FİYATI ABARTILIYOR"

Antalya Toptancı Hali Müdürü Uysal: "Domatesin kilogramı bazı basın yayın organlarının abarttığı gibi 7 lira falan değil. Domatesin kilogramı çeşidine göre 2,5 lira ile 3,5 lira arasında değişiyor" Hava sıcaklığının mevsim normallerinin üzerinde gitmesi, bölgedeki tarımsal üretimi olumsuz etkiledi. Bu da meyve sebze fiyatlarının yüzde 20-50 arasında yükselmesine neden oldu. Antalya Büyükşehir Belediyesi Toptancı Hali Şube Müdürü Rıza Uysal, örtü altı üretimin sona ermesi ve havaların biraz sıcak gitmesi nedeniyle tarımsal üretimdeki düşüş sonucu sebze meyve fiyatlarının bir miktar yükseldiğini söyledi. Üretimin azalmasının bazı sebze meyve ürünlerinin fiyatının yükselmesine neden olduğunu vurgulayan Uysal, fiyatların ürün çeşidine göre geçen yıla oranla yüzde 20-50 arasında arttığını bildirdi.

TAHILDA YÜZDE 30'LUK REKOLTE ARTIŞI BEKLENİYOR

Türkiye'de en fazla hububat üretiminin yapıldığı Konya Ovası'nda hububat rekoltesinin bu yıl, geçen yıla oranla yüzde 30 artması bekleniyor. Konya Ticaret Borsası (KTB) Başkanı Muhammet Uğur Kaleli yaptığı açıklamada, Konya'da bu yıl yaklaşık 750 bin hektar alanda buğday ve 280 bin hektar alanda arpa ekiminin yapıldığını söyledi. Konya genelinde buğday ve arpa ekim alanlarının azaldığını ifade eden Kaleli, "Hem buğday, hem de arpanın azalışına baktığımız zaman, yeşil mahsule doğru bir yöneliş olduğunu görüyoruz. Daha çok açığı ve mısıra doğru yöneliş var" dedi.

İŞTE TÜRKİYE'NİN EN PAHALI BÖLGESİ

Türkiye'de 2012 yılında fiyat düzeyi en yüksek bölge 113.1 endeks değeri ile İstanbul (TR10) oldu. Türkiye'de 2012 yılında fiyat düzeyi en yüksek bölge 113.1 endeks değeri ile İstanbul (TR10), en düşük bölgesi ise 94.4 ile Siirt, Batman, Mardin, Şırnak illerinden oluşan TRC3 bölgesi oldu. Türkiye İstatistik Kurumu, 2012 Bölgesel Satınalma Gücü Paritesi verilerini açıkladı. Araştırma hakkında verilen bilgilere göre Bölgesel Satınalma Gücü Paritesi (BSGP) 2012 çalışması; Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde Türk lirasının satın alma gücündeki farklılıkların belirlenmesine yönelik gerçekleştirildi.

HALIÇ TERSANESİ AVM VE OTEL OLUYOR

Haliç'te, 1455 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından kurulan tersaneyi 70 yatı barındıracak yat limanı haline getirecek proje için ihale 2 Temmuz'da yapılacak. Haliç Yat Limanı ve Kompleksi Projesi olarak adlandırılan; Aynalıkavak Kasrı, Taşkızak Tersanesi ve Divanhane binasının bulunduğu bölgeye kurulacak projede otel, AVM, sinema ve kongre merkezleri, restoranlar ve bir de cami yer alacak. Fatih Sultan Mehmet'in, İstanbul'u 1453 yılında fethettikten 2 yıl sonra 1455 yılında kurduğu Tersani-i Amire, aradan geçen 558 yılın ardından, İstanbul Haliç Yat Limanı ve Kompleksi projesi adı altında Yap-İşlet-Devret (YİD) modeliyle 49 yıllığına ihale edilecek. Tarihi tersanenin yerini lüks bir turizm kompleksinin alacağı proje için 2 Temmuz'da ihale yapılacak.

İKİNCİ YARIDA ELEKTRİKTE KAPASİTE YÜZDE 4-5 ARTACAK

Yılın ilk 5 ayında yüzde 2.2 artışla 58 bin 322 megavata ulaşan Türkiye'nin kurulu gücünde ikinci yarıda 2.500 megavat kapasite artışı bekleniyor. Böylece yıllık artış yüzde 7'yi aşacak. Elektrik enerjisinde kurulu güç ilk yarıda 58 bin megavatı aştı. Geçen yılın sonunda 57 bin 58 megavat olan Türkiye'nin kurulu gücü, yılın ilk 5 ayında yüzde 2.2 artışla 58 bin 322 megavata ulaştı. Bu dönemde Türkiye'nin kurulu gücüne 51 yeni üretim tesisinin faaliyete geçmesi ile özel sektör yatırımı olarak 1.251 megavat, toplamda ise 1.264 megavat katılım oldu.

KARS - TIFLİS DEMİRYOLUNDA RAY DÖŞENMESİNE BAŞLANIYOR

2011'de tamamlanması öngörülen ancak bazı aksamlar nedeniyle henüz tamamlanamayan çağdaş İpek Yolu projesi (Kars - Tiflis - Bakü Demiryolu Hattı) için Türkiye'nin ev sahipliğinde üç ülke ulaştırma bakanları yarın Kars'ta buluşuyor. Beş yıl önce, temelleri atılan ve 'Çağdaş İpekyolu' olarak nitelenen Kars - Tiflis - Bakü Demiryolu Projesi, Kars'ta üç ülke ulaştırma bakanlarının katılımıyla yarın gerçekleşecek zirvede ele alınacak. Bir süredir Gürcistan tarafıyla ilgili mali sorunlar nedeniyle ağır seyrettiği belirtilen projenin son durumu görüşülecek. Projenin 2011'de bitirilmesi gerekiyordu. Kars zirvesinde bu gecikmenin sonuçlarını ortadan kaldıracak tedbirler görüşülecek.

FINDIKÇI JAPONYA'YI ZORLAYACAK

Fındık Tanıtım Grubu (FTG) bundan 16 yıl önce kuruldu. Kurulmasının hemen ardından diğer pek çok sektör tarafından da örnek alındı. Şimdi Türkiye'de 13 tane tanıtım grubu var. Ancak bazı fındık çevreleri grubun işlevini yitirdiğini iddia ediyor. Trabzon Ticaret Borsası (TTB) Başkanı Mehmet Cirav, FTG'nin Japonya ve Amerika'da tanıtım yapacak bütçesinin olmadığını asıl önemli pazarlarının buralar olduğunu söylüyor ve grubun yurtdışında başarılı olmadığını iddia ediyor. Yapılan eleştirilere cevap veren FTG Başkanı Dursun Oğuz Gürsoy ise, "Fındıkta tüketim artışı sağlanması sadece reklam ve tanıtım faaliyetleri ile değil istikrarlı piyasaların sağlanması ile mümkün olur."

PAMUK ÜRETİMİNDE YEŞİL KURT TEHLİKESİ

Çukurova bölgesinde pamukta görülen yeşil kurt zararlısının verim kaybına neden olduğu bildirildi. Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Hamit Aygül, pamuk üretiminde görülen yeşil kurt zararlısının verim kaybına neden olduğunu bildirdi. Aygül, il genelinde geçen yıl 455 bin dekar alanda pamuk ekimi yapıldığını ve üretim döneminde pamukta ciddi verim kaybına neden olan yeşil kurta rastlandığını belirtti. Karataş, Yumurtalık ve Ceyhan ilçelerindeki pamuk ekili alanlarda yeşil kurt zararlısının sık görüldüğünü ifade eden Aygül, şunları kaydetti: "Yeşil kurt, pamuk veriminin büyük kısmını oluşturan ilk taraklarda görülüyor ve bu tarakların dökülmesine neden oluyor."

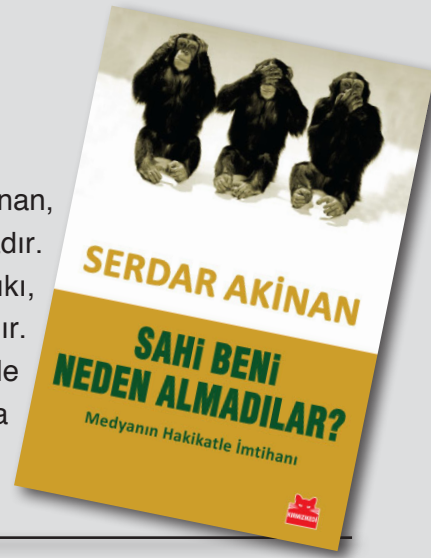

ENDÜSTRİYEL ODUN ÜRETİMİ 2 KAT ARTTI

Orman ve Su İşleri Bakanı Eroğlu, "Bakanlığımız, orman ürünleri satışından 2012 yılında yaklaşık 2 milyar lira gelir sağladı" dedi. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü tarafından uygulanan politikalar sayesinde endüstriyel odun üretiminin 2 kat arttığı, Türkiye'nin mobilya sektörünün hammaddesi olan lif levha üretiminde Avrupa'da ikinciliğe, yonga levha üretiminde ise dördüncülüğe yükseldiği bildirildi. Orman ve Su İşleri Bakanlığında yapılan açıklamaya göre, orman varlığını artıran nadir ülkelerden olan ve günümüz itibarıyla 21,7 milyon hektar orman alanına sahip Türkiye'nin 1,5 milyar metreküp odun serveti bulunuyor.

Serdar Akinan-Sahî Beni Neden Almadılar?

Polisiye bir roman mı yoksa çılgın bir macera anlatısı mı? Gazeteci Serdar Akinan, başından geçenleri ve Türkiyede olan biteni anlatmak üzere bir roman yazmaktadır. Romandaki karakterler ve olaylar günümüzdeki bildik simalardır. Ancak Ahmet Şıkı, Nedim Şeneri, Soner Yalçını bir gecede terörist yapan o gizli el Akinana da uzanır. Böylece Münih, Cenevreye, Viyanaya, İsviçre Alplerine, Parise, Şama, Kandile uzanan nefes kesici bir kaçış öyküsü başlar. Sahî Beni Neden Almadılar? bir solukta okunacak, çok ses getirecek ve tartışılacak bir kitap.

Jean-Christophe Grangé-Kaiken

Aklınızı başınızdan alacak bir insan avı. Doğan güneş karardığında, Geçmiş, çıplak bir kılıç gibi keskinleştiğinde, Japonya artık bir anı değil, kâbus olduğunda, Kaiken'in zamanı gelmiş demektir. Polisiye romanın en popüler isimlerinden Fransız yazar J. C. Grangé, tüm dünyada büyük yankı uyandıran son romanında okurlarını korkunç bir insan avının labirentlerinde dolaştırıyor. Başkomiser Olivier Passan, Japon karısı Naoko'yla boşanmanın eşiğindedir. Bu arada Fransa'nın Seine-Saint-Denis ilinde vahşi cinayetler işlenmektedir. Katil, hamile kadınların karınlarını yarıp, çıkardığı fetüsleri yakmaktadır. Passan bu cinayetleri Patrick Guillard adında bir adamın işlediğinden emindir ama Guillard her seferinde onun elinden kurtulur.

Lütfi Kaleli-Cennette Yaşamak

Bir dağ köyünde çobanlık yapan eğitimsiz Osman ile Ömer, bir gün adları değiştirilerek Haso Ağa ile Şeyh Şerif Efendinin cemaatine katılırlar.

Bu cemaatteki Kuran kursunda, ayetlere dayalı olarak iyi bir mücahit olup din adına cihat eder, kâfirleri öldürür ve kendileri de şehit olurlarsa eğer, cennete gidecekleri; orada birbirinden güzel gencecik hurilerle hiç yaşlanmadan sonsuza dek mutlu yaşayacakları inancıyla beslenirler... Ve gün gelir yaşlı genç demeden kendilerine göre masum insanları bombalayarak öldürürler...

O ara güvenlik güçleriyle çıkan çatışmada kendileri de ölecek muratlarına ermiş olurlar...

Böyle ağaların ve şeyhlerin ellerini öperek oylarını alan siyasiler de iktidara gelince devletteki kadrolaşmalarıyla; bağımsız bir devlet kuran, açtığı okullarda aydın yetiştiren, kurduğu sanayi tesisleriyle uluşu kalkındıran ve anayurdu dört bir yandan demirağlarla ören ulu önder Atatürke düşmanlık yapar, devrim ve ilkelerini yok eder, sanayi ve tarım sektörünü çökertip vatan topraklarını bile satarlar...

Murtaza Demir-Ateş-i Aşk

Ateş-i Aşk, yakın tarihimizin en trajik olaylarından Sivas Katliamı'nı, Alevi hareketinin önde gelen örgütlerinden Pir Sultan Abdal Kültür ve Tanıtma Derneği'nin kurucu genel başkanı Murtaza Demir'in çarpıcı tanıklıklarıyla yeniden gündeme getiriyor. Murtaza Demir, 1990'lardan sonra Alevi kitle örgütlerinin ortaya çıkışlarını, Sivas Katliamı'yla yüzleşmelerini ve sonrasında mücadelelerinin nasıl gelişip ilerlediğini kendi deneyimlerinden yola çıkarak anlatıyor.

Alevi toplumunun önde gelen isimlerinden Murtaza Demir sadece bir katliamın tanıklığını yapmakla kalmıyor, Ezilen Dünya'nın "mezhep savaşlarına" sürüklendiği yeni dönemi de inceliyor. Ateş-i Aşk, ülkemizin Alevi-Sünni çatışmasına itildiği günümüzde Alevilerin düşün dünyası ve ruh halini "içeriden" aktaran önemli bir kaynak kitap.

The way of natural taste...

PAKTEL®

PRESENT®

MUTFAK GEREÇLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

PERAKENDE SATIŞ : www.paktelkitchen.com

Büro : İstoç Top.Çar. 2.Ada No: 26 Bağcılar - İstanbul Tel : 0 212 659 52 85 Fax : 659 11 22
Fabrika : Hoşdere Asfaltı Evren 2 Oto San. Sit. 22. Blok No : 6-7-16-17 Esenyurt - İstanbul
Tel : 0 212 672 10 84 FAX : 762 01 10 Web : www.paktel.com.tr E-Posta:paktel@paktel.com.tr

USİAD YIL 14 SAYI 98 EKİM 2013

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

TÜRKİYE EKONOMİSİ NEREYE GİDİYOR

Prof. Dr. Gülten KAZGAN:
"İthalat ve ihracat arasındaki fark Türkiye'nin en büyük topallığıdır"

Türkiye'nin İşsizlik Rakamları Neden Gerçeği Yanıtsmıyor

USİAD YIL 14 SAYI 97 EKİM 2013

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

TÜRKİYE'NİN YENİ UMUDU KAYA GAZI MI

TZOB Genel Başkanı Şemsi BAYRAKTAR:
"Tarım girdilerinin yüksekliği çiftçiye olumsuz etkiliyor!"

Yabancıya Toprak Satışının Ağır Maliyetleri

USİAD YIL 14 SAYI 96 EKİM 2013

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

2012 YILI ENERJİ FATURASI 60 MİLYAR DOLAR

Enerji ve Su Politikaları Uzmanı Dursun YILDIZ:
"Ulusal Enerji Stratejisinin Olmaması Doğalgaza Bağımlı Hale Getirdi"

Prof. Dr. Cihan DURA: Dış Açığın Asıl Sebebi Nedir

USİAD YIL 14 SAYI 95 EKİM 2013

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

2012 EKONOMİSİNE BAKIŞ SAYILAR DEĞERİN GÖSTERGESİ Mİ

PÜİS Genel Başkanı Muhsin ALKAN:
"Firmaların Ürünleri Eşit Oranda Vergilendirilmeli"

MEYED: "Meyve suyu sektörü gelinebilecek seviyenin oldukça altında"

USİAD YIL 14 SAYI 98 EKİM 2013

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

SURİYE POLİTİKAMIZ EKONOMİYİ NASIL ETKİLEDİ

Nazım GÜVENÇ:
"2013 Ekonomisi 2012'yi Aratacak!"

HASİAD BAŞKANI GÜLAY GÜL:
"SÜRİYE İLE TİCARETİMİZ SIFIRA DAYANDI"

USİAD YIL 13 SAYI 97 EKİM 2012

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

YERLİ MALI KULLANALIM, KULLANDIRALIM ÜLKEMİZ GÜÇLENSİN!

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI:
"Yerli Malı Haftası'nı Kutlamak Çağışılık ya da Nostalji mi"

Prof. Dr. Cihan DURA: Türkiye Tasarruf Tuzağında

USİAD YIL 13 SAYI 98 EKİM 2012

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

ORTA VADELİ PROGRAM: "BATAN GEMİYİ YÜZDÜRME PROGRAMI"

Prof. Dr. Tayfun ÖZKAYA:
"Kırsal Yoksullukla Savaşmada Stratejiler"

İnşaat Mühendisi Dursun YILDIZ:
Stockholm'un Ekolojik Kentsel Dönüşümü

USİAD YIL 13 SAYI 98 EKİM 2012

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

ZAMLAR BÜTÇE AÇIĞINA ÇÖZÜM MÜ

CHP Milletvekillerinden Derneğimize Ziyaret

Nazım Güvenç yazdı: AB 2014'e Kalır mı

USİAD YIL 13 SAYI 98 EKİM 2012

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

KAPIMIZDAKİ TEHLİKE: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE GIDA KRİZİ

DİMES Genel Müdürü Ozan DİREN: "Ekonominin Gelişimi İçin Türk Tarımı Desteklenmeli"

USİAD YIL 13 SAYI 98 EKİM 2012

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

MADENSUYU KAYNAKLARIMIZIN YÜZDE 98'İ BOŞA AKIYOR

TZOB Başkanı Şemsi Bayraktar:
"Çiftçi Zarar Etse Bile Vergisini Ödüyor"

OSTİM Başkanı Orhan Aydın:
"Sivil offsetle cari açık %50 azalır"

USİAD YIL 13 SAYI 98 EKİM 2012

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

YENİ TÜRK TİCARET KANUNU NELER GETİRİYOR

Prof. Dr. Cihan DURA:
BORÇLANMANIN ŞEYTan ÜÇGENİ NASIL TAMAMLANDI

Abdi İbrahim CEO'su Candan Karabağlı:
"Yerli İlaç Firmaları Teker Teker Satılıyor"

USİAD YIL 13 SAYI 98 EKİM 2012

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

EURO'NUN VE BÖLGESİNİN GELECEĞİ KARANLIK

Maden Mühendisi Ümit Rağıp ÜNCÜ
BOR MADENLERİNİN DÜNÜ VE BUGÜNÜNÜ YAZDI

Kırmızı Et Üreticileri Birliği Başkanı Bülent Tunç:
"Halkımızın Hem Yerli Hem de Ucuz Et Yemesini İstiyoruz"

USİAD YIL 13 SAYI 98 EKİM 2012

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

800 BİN İTHAL MAL 10 BİN KİŞİYİ İŞSİZ BIRAKTI

Tapu ve Kadastro eski Genel Müdür Yardımcısı Orhan ÖZKAYA yazdı:
"2B İLE YENİ ORMAN TALANLARI DAHA DA HIZ KAZANCAK..."

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI:
"Süt İçtim, Dilim Yanmadı, Midem Bulandı!"

USİAD YIL 13 SAYI 98 EKİM 2012

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

YENİ TEŞVİK YASASI NELER GETİRİYOR

BOR MADENLERİMİZİ BEKLEYEN TEHLİKE

ONURSA GENEL BAŞKANIMIZ KEMAL ÖZDENİ SEVGİ VE ÖZLEMLE ANIYORUZ

USİAD YIL 13 SAYI 98 EKİM 2012

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

"SÜRDÜRÜLEBİLİR" BORÇLANMAYLA NEREYE KADAR

ÜNLÜ ARMATÖR GÜNDÜZ KAPTANOĞLU'YLA SÖYLEŞİ

PROF. DR. KARABULUT:
"CARİ AÇIK GÖSTERGESİNDE KRİZ SINIRINI AŞTIK!"

USİAD YIL 13 SAYI 98 EKİM 2012

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

YENİ TİCARET KANUNU NELER GETİRİYOR

DOĞAN HASOL DEĞERLENDİRDİ: İSTANBUL'A 3. KÖPRÜ GEREKLİ Mİ?

BÜYÜK LİDER DENK FAHRETTİN ÖZGÜR'LE İLGİLİ